КРЕМЛЬ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ БИБЛИОТЕКЕ 2. 1.12 38

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 6 (5982) | 8 студзеня 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Справа гонару совецкага настаўніцтва.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ. — Вялікі паэт-дэмакрат і грамадзянін.

АРТЫКУЛЫ:

В. Кірпоцін. — Рускі народны паэт.

К. Чукоўскі. — Некрасаў і наша эпоха.

І. Чарняўскі. — Культура социялістычнага земляробства.

І. Белакурскі. — Шкоднікі знішчаюць конскае пагалоўе.

Праверыць якасць і захаванасць насення ў кожным калгасе і соўгасе.

Лесазагатоўкамі не кіруюць.

Зводка Беларускай канторы «Заготільну» «аб ходзе загатовак ільнапенькапрадукцыі па раёнах БССР.

ЗА РУБЯЖОМ:

На франтах у Іспаніі. — Данцыг — ваенная база гітлераўцаў. Англійская пазыка Польшчы. Антыфашысцкі рух у Германіі. — На гітлераўскаму ўзору. — Рост беспрацоўя ў Англіі. — Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

ВЯЛІКІ ПАЭТ-ДЭМАКРАТ І ГРАМАДЗЯНІН

Краіна соцыялізма, увесь совецкі народ адзначаюць сёння шасцідзесяцігоддзе з дня смерці вялікага рускага паэта-грамадзяніна, паэта-дэмакрата Нікалая Алексеевіча Некрасава.

Некрасаў быў верным сынам свайго магутнага рускага народа, быў чалавекам чэсці і благароднасці. Ён заваяваў гэтым да сябе вялікую любоў народа. Народ любіць Некрасава за тое, што ён у змрочныя часы прыгонніцтва ўвесь запал свайго гарачага сэрца, увесь свой вялікі талент, усе сілы і здольнасці аддаў барацьбе за вызваленне працоўных. Значэнне Некрасава вяліка таму, што ён у эпоху «черного времени» падняў голас за прыгнечаныя народныя масы, клікаў на барацьбу за свабоду, з'явіўся перадавым чалавекам свайго часу.

Паэзія Некрасава—гэта моцная зброя—служыла народнай барацьбе. Некрасаў быў на старане дэмакратаў-рэволюцыянераў, прагнуў рэволюцыйнай барацьбы.

Самую выдатную ацэнку Некрасаву даў Владзімір Ільіч Ленін. У артыкуле «Яшчэ адзін паход на дэмакратыю» Ільіч гаворыць:

«Некрасаў хістаўся, будучы асабіста слабым, паміж Чэрнышэўскім і ліберaламі, але ўсе яго сімпатыі былі на старане Чэрнышэўскага. Некрасаў па той-жа асабістай слабасці грашыў ноткамі ліберальнага ўгодніцтва, але сам-жа горка аплакваў свае «грахі» і **публічна каяўся** ў іх»...

Быць на старане Чэрнышэўскага азначала для Некрасава быць на старане сялянскай рэволюцыі, быць дэмакратам-рэволюцыянерам, які можа «рабіць уплыў на ўсе палітычныя падзеі яго эпохі ў рэволюцыйным духу, праводзячы—праз перапоны і рагаткі цэнзуры—ідэю сялянскай рэволюцыі, ідэю барацьбы мас за звяржэння ўсіх старых улад» **(Ленін)**.

Некрасаў, у сваіх творах паказаў малюнкі змрочнага жыцця, жабрацтва, бяспраўя і дзікага свавольства памешчыкаў над сялянствам. З выключнай пераканаўчасцю гучаць радкі яго твораў пра «долю мужыцкую», пра рускую жанчыну, пра лёс дзяцей. Гэтыя творы—самае лепшае сведчанне становішча ў Расіі эпохі 50—70 гадоў мінулага стагоддзя.

Як паэт народа, Некрасаў быў гнеўны і бязлітасны ў барацьбе з прыгнятальнікамі. Нянавісць Некрасава да эксплаатататараў—вось палітычная аснова яго выдатных твораў. Некрасаў любіў свой народ, верыў у яго вызваленне, заклікаў смела глядзець у будучыню, не згінацца перад тварам эксплаататараў. За гады ўпартай работы ён стварыў творы, у якіх увасоблены вобразы рускіх людзей і намаляваны карціны народнага гора, смутку. І калі чаша народнай цярплівасці была перапоўнена, заклікам гучалі радкі яго вершаў:

«Душно! Без счастья и воли
Ночь бесконечно длинна.
Буря бы грянула, что ли?
Чаша с краями полна!»...

У жыцці і творчасці сваёй Некрасаў быў аптымістычным. Ён смела глядзеў наперад і не шкадаваў фарбаў для таго, каб біць па памешчыцка-прыгонніцкіх, бюракратычных, хабарніцкіх парадках царскай адміністрацыі, выкрываць затхлую атмасферу самадзяржаўя. Палітычная сатыра—поўная іроніі і гневу па адрасу кровепіўцаў, прыгнятальнікаў народа, — была скарыстана Некрасавым як магутны сродак для барацьбы з ворагамі. Некрасаў з выключнай сілай нянавісці накідваўся на самую подлую, лакейскую групу грамадства — лібералаў расійскіх, прагнучых «прускага» шляху развіцця ў Расіі. Барацьба з ворагамі роднага рускага народа напаўняе радкі яго выдатных твораў «Каму на Русі жыць добра», «Жалезнай дарогі», «Песні аб свабодным шчасці», «Балета». Гэтыя творы ніколі не забудзе вызвалены і свабодны совецкі народ; яны астануцца навекі.

Сіла творчасці Некрасава і яго значэнне для нас—у праўдзе, у рэалістычным паказе эпохі, у найвялікшай народнай прастаце і мудрасці. Багатая літаратурная спадчына Некрасава стала здабыткам усяго народа, які з гордасцю заяўляе: «Некрасаў належыць нам!»

Поэтом можешь ты не быть,
Но гражданином быть обязан —

было сэнсам усяго жыцця гэтага геніяльнага чалавека, барацьбіта з усім рэакцыйным, усім антынародным. Вось чаму ў барацьбе з меншавіцкім поглядам Плеханава, які зніжаў рэволюцыйнае і мастацкае значэнне творчасці Некрасава, Ленін называў Некрасава сапраўдным прадстаўніком рэволюцыйнай дэмакратыі, перадавым чалавекам эпохі.

Поспехі совецкай краіны за дваццаць год існавання знамянальны не толькі на гаспадарчым фронце. Асабліва велізарны дасягненні на фронце нацыянальна-культурнага будаўніцтва. Усеагульнае абавязковае навучанне, росквіт мастацтва, літаратуры, няспынны рост культурна-асветных устаноў і т. д. — усё гэта ёсць вынік штодзенных клопатаў нашай партыі аб росце дабрабыту, культуры працоўных мас. Нідзе ў свеце так клапатліва, так дбайна не адносяцца да захавання літаратурнай спадчыны, як у краіне соцыялізма.

Совецкі чытач добра ведае творчасць Некрасава. Творы яго вывучаюць у школах, выдаюць мільённымі тыражамі, перакладаюць на ўсе мовы народаў СССР. Ушанаванне памяці Некрасава ператвараецца ў магутную дэманстрацыю поспехаў соцыялістычнай культуры і літаратуры. Совецкая паэзія мае ў сваіх радах не мала пераймальнікаў выдатнай паэзіі Некрасава, яе народнасці, шчырасці, сардэчнай глыбіні думак і хвалюючых пачуццяў.

Многа чаго трэба пераняць нашай совецкай паэзіі ў Некрасава. Наша паэзія яшчэ адстае ад задач сёнешняга дня. І совецкія паэты БССР яшчэ недаацэньваюць ролі і значэння палітычнай паэзіі, якая ў творчасці Некрасава займала велізарнае месца. На ўчастку літаратуры немалую шкоду нанеслі нам трацкісцка-бухарынскія шпіёны і здраднікі, якія імкнуліся лінію соцыялістычнага рэалізма падмяніць лініяй эстэтычнага штукарства. Ворагі ігнаравалі класікаў, любімых народам. Іх каварныя планы зараз выкрыты, і партыя большэвікоў, якая няўхільна кіруе літаратурным фронтам, да канца разгроміць варожае ахвосце ў літаратуры і забяспечыць яшчэ большы яе росквіт.

Імя Некрасава шырока вядома беларускаму народу па яго выдатнаму твору «Жалезная дарога». У гэтым творы паэт паказвае праклятае мінулае беларускага народа. Ён — адзін з вялікіх рускіх паэтаў і пісьменнікаў — заўважыў сапраўднае становішча беларускага народа, які доўгія гады пакутваў ад нацыянальнага і соцыяльнага гнёту царскага самадзяржаўя. У «изможденном лихорадкой» прыгнечаным і бяспраўным народзе Некрасаў бачыў несакрушальную сілу. Імення Некрасаў да канца свайго жыцця аставаўся з народам, і вялікая заслуга яго ў тым, што ў часы цемры ён убачыў і адчуў велізарную сілу народа, верыў у яго перамогу.

Народы ўсёй нашай радзімы пад кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна ажыццявілі мару паэта аб «прекрасной поре» ў жыцці краіны. І Некрасаў жыве разам з намі ў сваіх цудоўных творах, як неўміручы, лепшы паэт, аднолькава шануемы сярод такіх тытанаў мастацкага слова, як Руставелі, Пушкін, Горкі, Шэўчэнка.

Магутным і свабодным стаў совецкі народ, які ў бязлітаснай барацьбе з ворагамі будуе шчаслівае, раданае, культурнае жыццё. Наш народ — вялікі тварэц, ён умее цаніць і хаваць традыцыі такіх паэтаў-рэволюцыянераў, як Некрасаў, умее берагчы багатую культурную спадчыну.

Народ, у які так горача верыў Некрасаў, смела і горда ідзе пад непераможным сцягам Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна да яшчэ большага росквіту культуры, літаратуры і мастацтва, да комунізма.

КУСТАВАЯ НАРАДА РАБОТНІКАЎ МЯСЦОВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Учора ў менскім Доме тэхнікі адкрылася кустовая нарада стаханаўцаў, дырэктароў і інжынерна-тэхнічных работнікаў мясцовай прамысловасці БССР. Прысутнічае 96 стаханаўцаў, 80 інжынерна-тэхнічных работнікаў, 31 дырэктар з прадпрыемстваў Менска, Магілева, Барысава і госці, — усяго каля 250 чалавек.

З дакладам аб выніках работы мясцовай прамысловасці за 1937 год і задачах на 1938 год выступіў нарком мясцовай прамысловасці тав. Каровін. Дакладчык адзначыў, што ворагі народа нямала нашкодзілі ў мясцовай прамысловасці рэспублікі. У 1937 годзе план выканан толькі на 97,9 проц. Асабліва адстаюць цагельная і тарфяная прамысловасць. Задача заключаецца ў тым, каб у 1938 годзе ліквідаваць вынікі шкодніцтва на ўсіх участках.

Тав. Каровін заклікаў стаханаўцаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў і дырэктароў прадпрыемстваў шырэй разгарнуць стаханаўскі рух, выяўляць і на-ходу ажыццяўляць усе непаладкі, дапамагчы новаму кіраўніцтву наркамата ў ажыццяўленні пастаўленых партыяй і ўрадам задач.

Першым у спрэчках выступіў стаханавец менскага цагельнага завода № 3 тав. Сіняковіч. Ён на прыкладах паказаў, як няўвага да дробязных непаладкаў на прадпрыемствах прыводзіць да зрыву выканання праграмы. Тав. Сіняковіч, а затым стаханавец магілеўскага завода імя Дзімітрава тав. Лагацкі правільна крытыкавалі недахопы работы кіраўнікоў сваіх прадпрыемстваў, а таксама трэстаў.

Спрэчкі, аднак, разгортваюцца не на патрэбным палітычным узроўні. Асабліва не па-дзелавому выступілі тт. Фрыдман (дырэктар магілеўскага цагельнага завода № 7) і Блох (дырэктар магілеўскага цагельнага завода № 10). Замест таго, каб расказаць, што робяць яны, каб наладзіць вытворчасць, і як кіруе імі наркамат, яны заняліся агульнымі разважаннямі. Тав. Фрыдман, напрыклад, паведаміў, што ў яго на заводзе не выкарыстоўваецца абсталяванне, але нават не намякнуў, што-ж ён думае прадпрыняць па гэтаму поваду.

Нарада сёння прадаўжае сваю работу. Трэба спадзявацца, што таварышы, якія будуць сёння выступаць, улічаць гэтую заўвагу і на аснове большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі выявяць канкрэтныя прычыны адставання і намецяць шляхі для іх ліквідацыі.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (арагонскі) ФРОНТ

Як паведамляе іспанскае міністэрства абароны, 5 студзеня мяцежнікі прадаўжалі атакаваць абодва флангі рэспубліканскіх войск ля Тэруэля. Аднак, рэспубліканцы не толькі адбілі ўсе атакі, але і занялі рад акопаў мяцежнікаў.

У Тэруэлі рэспубліканскія часці знішчаюць апошнія ачагі супраціўлення мяцежнікаў.

Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Гавас на тэруэльскім фронце паведамляе, што, не гледзячы на мароз, які даходзіў часамі да 17 градусаў, і снег, засыпаўшы дарогі і акопы, у раёне Тэруэля 4 студзеня адбываліся вельмі моцныя баі.

Не гледзячы на завею, мяцежнікі прабавалі раптоўна атакаваць рэспубліканскія акопы на Сіера дэ Карбалан на паўночны захад ад Канкуда. Узятыя пад перакрыжны агонь артылерыі мяцежнікі былі зусім дэзарганізаваны. Разрывы снарадаў нанеслі велізарныя страты наступаўшым часцям.

Як паведамляе агенцтва Эспань, велізарныя страты, панесеныя мяцежнікамі ў баях пад Тэруэлем, значна зслабілі ўдарныя часці мяцежнікаў.

У сувязі з падзеннем Тэруэля, генерал Франко арыштаваў і заключыў у турму генерала Мунес Кастэльяно і некалькі палкоўнікаў, камандаваўшых фашысцкімі часцямі гарнізона Тэруэля. Агульнае камандаванне войскамі мяцежнікаў у тэруэльскім сектары ўскладзена на генерала Давіла.

Па паведамленню іспанскага міністэрства абароны ад 6 студзеня, бой пад Тэруэлем, маштаб якога павялічваецца з кожным днём, прадаўжаецца. Мяцежнікі не перастаюць атрымліваць падмацаванні. Баі, якія праходзілі 6 студзеня, адзначаліся крайняй лютасцю.

Раніцай 6 студзеня пасля артылерыйскай падрыхтоўкі, якая прадаўжалася 2 гадзіны, і пасля моцнай авіяцыйнай бамбардыроўкі мяцежнікі пры падтрыманні танкаў прадпрынялі некалькі следаваўшых адна за другой атак у раёне на поўдзень ад Канкуда ў напрамку на Тэруэль. Рэспубліканскія войскі адбілі ўсе гэтыя атакі. Да поўдня мяцежнікі вымушаны былі адступіць да сваіх пазіцый, страціўшы два танкі.

* * *

ПАРЫЖ, 6 студзеня. (БЕЛТА). Газета «Се суар» публікуе сёння тэлеграму свайго карэспандэнта з Тэруэля. У тэлеграме паведамляецца, што, скарыстоўваючы глыбокую дэмаралізацыю мяцежнікаў у сувязі з няўдачай іх наступлення на Тэруэль, рэспубліканскія войскі ўчора каля 15 гадзін перайшлі ў атаку. Карэспандэнт прысутнічаў у адным з наглядальных пунктаў, сочачы за развіццём аперацыі паміж Канкудам і Сен Блас.

Першыя звесткі аб ходзе атакі вельмі спрыяючыя.

Снег і холад прадаўжаюць лютаваць у гарах Тэруэля. Тэмпература ноччу — да 10 градусаў ніжэй нуля. Рэспубліканская пяхота гераічна пераносіць нягоды, звязаныя з неспрыяючым надвор'ем. Рэспубліканская авіяцыя была гаспадаром становішча.

Карэспандэнт таксама ўказвае, што контратакі мяцежнікаў разбіліся аб рэспубліканскія пазіцыі.

ДАНЦЫГ—ВАЕННАЯ БАЗА ГІТЛЕРАЎЦАЎ

ВАРШАВА, 7 студзеня. (БЕЛТА). Газета «Дзеннік людовы» змясціла карэспандэнцыю з Данцыга пад загалоўкам «Вольны горад — ваенная база Трэцяй імперыі».

Карэспандэнт паведамляе, што, наперакор пастановам Версальскага дагавору, данцыгскія фашысты фактычна ўжо стварылі ўласную армію, якая налічвае каля 17 тысяч чалавек, уваходзячых у розныя арганізацыі ваенна-фашысцкага характару. Аднак, данцыгскія фашысцкія ўлады, — піша карэспандэнт, — не задавольваюцца гэтым і падрыхтоўваюць увядзенне ўсеагульнай вайсковай павіннасці.

У Данцыгу, паведамляе далей карэспандэнт, выдаткоўваюцца вялізныя сумы на пабудову стратэгічных пунктаў. Галоўная ўвага аддадзена цяпер будаўніцтву стратэгічнай аўтастрады на тэрыторыі «вольнага горада». Ствараюцца спецыяльныя школы пілотаў. Па начах, піша карэспандэнт, таямнічыя самалёты, нагружаныя боепрыпасамі для данцыгскай арміі, робяць пасадкі на данцыгскіх аэрадромах. Насельніцтва прыцягваецца да прымусовай працоўнай павіннасці ў «працоўных лагерах», якія з'яўляюцца на самай справе разнавіднасцю канцлагераў.

У сувязі з гэтым карэспандэнт паведамляе, што нядаўна ў Данцыгу стала вядома аб лютым падаўленні бунту ў «працоўным лагеры» ў Прэуст, пад Данцыгам.

АНГЛІЙСКАЯ ПАЗЫКА ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 5 студзеня. (БЕЛТА). «Газета польска» паведамляе аб скончанні перагавораў паміж польскім урадам і групай англійскіх банкіраў адносна прадастаўлення Польшчы пазыкі ў суме 5 млн. фунтаў стэрлінгаў (каля 132 млн. злотых). Частка прадастаўляемай Польшчы пазыкі (30 млн. злотых), па словах газеты, прызначаецца на электрыфікацыю варшаўскага чыгуначнага вузла. Астатнія 100 млн. злотых нібы прызначаны на пабудову электрасеткі высокага напражэння ў Паўднёвай Польшчы.

ПАКАРАННЕ СМЕРЦЮ АНТЫФАШЫСТАЎ У БЕРЛІНЕ

БЕРЛІН, 7 студзеня. (БЕЛТА). Сёння раніцай у Берліне пакараны смерцю Іосіф Штарк з Кёльна, Отта Дэмвольф — з Міліча (Сілезія) і 30-гадовы Герберт Гаеўскі з Шнэйлемуле, прыгавораныя фашысцкім судом да кары смерцю па абвінавачанню ў «дзяржаўнай здрадзе».

3-га студзеня 1938 года ў Маскву з Таджыкскай ССР прыехалі дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР для ўдзелу ў работах першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР. **На здымку:** дэпутат Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР, пілот т. **Смагіна Алмасарыда** (Сталінабадская гарадская акруга, Таджыкскай ССР) з сваім сынам Альбертам. **Фото Б. Фішмана (СФ).**

ДЭПУТАТЫ РЫХТУЮЦЦА ДА СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Набліжаецца дзень, калі выбраннікі ўсяго народа збяруцца на першую сесію Вярхоўнага Совета СССР.

На гэтай сесіі я, работніца, дачка былога бедняка-селяніна, буду разам з лепшымі людзьмі краіны, разам з любімым настаўнікам і правадыром таварышам Сталіным вырашаць дзяржаўныя справы.

К гэтаму дню я старанна рыхтуюся. Навяла парадак у сваёй брыгадзе, правільна расставіла рабочую сілу. У выніку гэтага ў першыя дні студзеня прадукцыйнасць працы значна ўзнялася. 1 студзеня брыгада выканала план на 118,4 проц., 3 студзеня — на 121,3 проц. Усе 30 работніц маёй брыгады перавыконваюць свае нормы. Так, работніца Камоскіна выконвае норму на 142 проц., Мініна — на 139 проц., Валяткевіч — на 146 проц. Значна палепшыла брыгада і якасць зыпускаемай прадукцыі.

Я добра ведаю, што вопыт перадавых рабочых трэба зрабіць здабыткам усіх рабочых. Брыгада Скарнаус, якая працуе побач са мной, раней выконвала план на 80—90 проц. Я дапамагла правільна расставіць рабочую сілу, паказала, як лепш арганізаваць работу, і зараз гэта брыгада выконвае план на 106—110 проц.

Дні, што асталіся да сесіі, я скарыстаю на тое, каб перадаць свой вопыт адстаючым брыгадам. Агульнымі сіламі мы даб'емся таго, каб увесь калектыў рабочых фабрыкі сустрэў надыходзячую сесію Вярхоўнага Совета СССР новымі вытворчымі перамогамі.

Ольга Ефімаўна БАГАЧОВА,
дэпутат Совета Саюза Вярхоўнага Совета СССР, работніца віцебскай фабрыкі імя Кагановіча.

СПРАВА ГОНАРУ СОВЕЦКАГА НАСТАЎНІЦТВА

Канчаюцца зімовыя школьныя канікулы. Праз некалькі дзён наша дзетзара, набраўшыся свежых сіл, прыдзе ў класы. Зноў закіпіць школьнае жыццё.

Прыступаючы да работы, настаўніцтва, натуральна, павінна будзе азірнуцца назад, паглядзець, што зроблена ў першым паўгоддзі, і падумаць над тым, як працаваць далей.

Наша дзяржава ўдзяляе вялізную ўвагу народнай асвеце. Ні ў якай іншай краіне свету не трацяцца столькі сродкаў на абучэнне дзяцей, як у нас. Ні ў адной краіне свету пытанням выхавання і абучэння дзяцей не ўдзяляюць столькі клопатаў, як у нас. Гэта сапраўды вялізная агульнадзяржаўная справа, у развіцці і ўмацаванні якой кроўна зацікаўлен увесь совецкі народ.

Маладое пакаленне павінна быць культурным, пісьменным, стойкім, мужным, здольным бясстрашна змагацца за справу комунізма. Перад совецкім настаўніцтвам стаіць выдатная велічная задача — узрасціць такую моладзь, якая будзе заўсёды несці пераможны сцяг, высока падняты яе бацькамі.

Прайшоўшае вучэбнае паўгоддзе паказвае, што ў нашых школах яшчэ не зжыты вынікі той шкодніцкай работы, якую праводзілі ворагі, пралезшыя да кіраўніцтва Наркомасветы РСФСР і наркаматаў асветы некаторых іншых саюзных рэспублік. У нас яшчэ мала школ, выкладчыкі якіх дабіліся стопроцантнай паспяховасці дзяцей. Затое ў нас, на жаль, вельмі многа школ, у якіх добрая трэць вучняў вучыцца дрэнна. Асабліва нездавальняюча абстаіць справа з такім важнейшым прадметам, як руская мова. Канчаючыя школы павінны быць усебакова культурнымі людзьмі, здольнымі да авалодання ведамі з любой галіны. А для гэтага трэба перш за ўсё добра ведаць родную мову.

Буржуазныя нацыяналісты прыкладалі ўсе старанні да таго, каб адарваць моладзь нацыянальных совецкіх рэспублік і абласцей ад рускай культуры. Імення ў гэтых мэтах яны імкнуліся звесці на-ні што выкладанне рускай мовы ў школах. Для гэтага школьныя праграмы будаваліся такім чынам, што рускай мове аддавалася малая колькасць гадзін, а ў якасці выкладчыкаў пасылаліся людзі, не здольныя весці педагагічную работу. Так, напрыклад, у Таджыкскай ССР былі выяўлены непісьменныя выкладчыкі рускай мовы, якія толькі калечылі рэбят. Многія школы Таджыкскай ССР зусім не мелі настаўнікаў па рускай мове.

Усё яшчэ няважна абстаіць справа з абучэннем такому захапляючаму прадмету, як гісторыя СССР. Выкладчыкі самі часта не ведаюць гісторыі і няздольны, значыць, зацікавіць сваю аудыторыю. Сталінскі Цэнтральны Камітэт паклапаціўся аб тым, каб наша школа атрымала сапраўды навуковы, сапраўды марксісцкі падручнік гісторыі СССР. Такі падручнік, які дае магчымасць правільна і цікава выкладаць дзецям гісторыю нашай радзімы, як вядома, выпушчан пад рэдакцыяй праф. Шэстакова. Стала быць, справа толькі за выкладчыкам!

Трэба памятаць, што поспех выкладання заўсёды залежыць ад настаўніка, ад яго метаду і яго ўмення. Бясспрэчна, што асноўная прычына непаспяховасці навучаючыхся—нездавальняючая якасць урока. Няпоўнацэнны, сумны, сухі ўрок прыводзіць да таго, што вучні перастаюць цікавіцца прадметам. Толькі ў дрэннага настаўніка дзеці на занятках жартуюць, займаюцца пабочнымі справамі. Непаспяховасць — вернае сведчанне таго, што настаўнік не ўмее весці як след урок.

А калі вучню не ўнушана цікавасць да прадмета, то ён не толькі дрэнна вучыцца ў школе, але і дома не займаецца, не рыхтуе ўрокаў.

Цэнтральны Камітэт партыі ў вядомай пастанове ад 4 ліпеня 1936 года аб педагагічных скажэннях поўнасцю аднавіў у правах педагогіку і педагогаў. Мёртвыя педагагічныя схемы, якія не давалі магчымасці настаўніку творча расці, уродавалі дзяцей, былі скасованы. Настаўнік атрымаў шырокую магчымасць разгарнуць ва ўсю шырыню свае педагагічныя здольнасці.

У дырэктывах партыі і ўрада аб школе сфармулёваны ўмовы, якія ствараюць поспех у школьнай рабоце. Трэба індывідуальна, чула падыходзіць да кожнага вучня, папярэдне рыхтавацца да ўрокаў, жыва і цікава будаваць выкладанне, выкладаць прадмет сістэматычна і паслядоўна, усямерна прывучаць дзяцей да самастойнай работы над падручнікам і кнігай, самастойна працаваць у кабінеце і лабараторыі. Настаўнік не можа лічыць сваю задачу выкананай, калі ён не прабудзіў у вучня жывой зацікаўленасці да ведаў, да навукі.

Побач з гэтым настаўнік абавязан сістэматычна ўлічваць работу дзяцей, своечасова дапамагаць тым, хто пачынае адставаць, самому захоўваць цвёрдую дысцыпліну і патрабаваць таго-ж ад дзяцей.

Лепшыя совецкія настаўнікі сваёй бліскучай практыкай даказалі, што выкананне іменна гэтых умоў з'яўляецца асновай поспеху.

Барацьба з непаспяховасцю вучняў — вось што з'яўляецца зараз важнейшай задачай для ўсяго совецкага настаўніцтва і для органаў народнай асветы. Без перамагання непаспяховасці нельга ісці наперад!

Для таго, каб з поспехам змагацца з непаспяховасцю, трэба рашуча палепшыць палітыка-выхаваўчую работу ў школе.

Ленін гаварыў:

«...Наша школа павінна даваць моладзі асновы ведаў, даваць уменне выпрацоўваць самім комуністычныя погляды, павінна рабіць з іх адукаваных людзей. Яна павінна за той час, пакуль людзі ў ёй вучацца, рабіць з іх удзельнікаў барацьбы за вызваленне ад эксплуататараў».

Няма такога прадмета, які-б не даваў магчымасці настаўніку ўкараняць у свядомасць вучняў комуністычны светапогляд —перадавы светапогляд чалавецтва. Выбары ў Вярхоўны Совет паказалі, з якой жывейшай цікавасцю нашы дзеці сочаць за палітычным жыццём краіны. Шматлікія сходы, хвалюючыя сустрэчы са знатнымі людзьмі нашай радзімы змацоўвалі ў дзецях патрыятычнае пачуццё, давалі повад для сур'ёзных размышленняў, далучалі да палітычнага жыцця. Дзіця, у якім б'ецца гарачае сэрца маленькага патрыёта, заўсёды будзе вучыцца добра, бо яно ведае, што гэта патрэбна для бацькаўшчыны.

Уся совецкая грамадскасць павінна прыйсці на дапамогу настаўніку і сумесна з ім палепшаць палітыка-выхаваўчую работу ў школе. У першую чаргу настаўнік мае права разлічваць на дапамогу комсамольскіх арганізацый і бацькоў вучняў. Аднак, трэба сказаць прама, што комсамольскія арганізацыі яшчэ вельмі мала зрабілі для школы. Школьныя піонерскія атрады нярэдка бяздзейнічаюць. Часам уся дзейнасць піонерскага атрада зводзіцца да таго, што ён дубліруе работу гурткоў юных натуралістаў ці авіямадэлістаў. Сотні піонерскіх атрадаў не маюць важатых.

Цэнтральны Камітэт комсамола нясе поўную адказнасць за становішча піонерскай работы ў школах.

Таварыш Молатаў у дакладзе на ўрачыстым пасяджэнні ў Вялікім тэатры 6 лістапада 1937 года сказаў:

«У нашай краіне соцыялізм перамог поўнасцю ў **палітычнай** галіне яшчэ ў кастрычніцкія дні 1917 года. Аб канчатковай перамозе соцыялізма ў **эканоміцы** краіны мы можам гаварыць з часу павароту сялянскіх мас на шлях калгасаў, г. зн. ужо 7—8 год. Аб канчатковай перамозе соцыялізма ў галіне **культуры** гаварыць яшчэ рана. З гэтым звязан той факт, што ў нас яшчэ так многа работы па зжыванню перажыткаў капіталізма ў свядомасці людзей. Іх можна з поспехам зжываць толькі шырокім уздымам соцыялістычнай культуры».

Партыя Леніна — Сталіна і совецкі ўрад робяць усё, каб зблагчыць ганаровую працу настаўніка, правадніка соцыялістычнай культуры, выхавацеля малодага пакалення краіны соцыялізма. Адказам совецкага настаўніцтва на клопаты Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і совецкага ўрада аб школе павінна з'явіцца беззаветная работа па будаўніцтву соцыялістычнай культуры, беззаветная работа на ўдзячнай ніве народнай асветы.

«ПРАВДА».

ПРАВЕРЫЦЬ ЯКАСЦЬ І ЗАХАВАНАСЦЬ НАСЕННЯ Ў КОЖНЫМ КАЛГАСЕ І СОЎГАСЕ

Менская кантрольна - насенная станцыя НКЗ БССР вядзе вялікую работу па вызначэнню якасці насення. **На здымку:** спецыяліст З. П. Дземідовіч пры дапамозе мікраскопа вызначае якасць насення ільну.

Фото Мазелева (БСФ).

РАЗБАЗАРВАЮЦЬ ГАТУНКОВАЕ НАСЕННЕ

Падрыхтоўка да сяўбы ў Бабруйскім раёне праходзіць яўна нездавальняюча. Да гэтага часу ні бюро РК КП(б)Б, ні прэзідыум РВК не прынялі мер, каб ліквідаваць адставанне ў падрыхтоўцы да сяўбы. Райком КП(б)Б абмежаваўся толькі пасылкай на імя райземаддзела пісьмовай дырэктывы—«засыпка насенных фондаў зрываецца, а таму мабілізуйце ўвесь апарат на гэтую справу. Праверце становішча па калгасах». Вось і ўсё, да чаго маглі дадумацца ў райкоме.

Райземаддзел (загадчык т. Лапіцкі, старшы аграном т. Шаціла) праяўляюць шкодны спакой і добрадушнасць. Яны і на сёння не ведаюць сапраўднага становішча з падрыхтоўкай да сяўбы ў калгасах раёна.

А ў раёне злачынна зацягваецца гатунказбмен і ачыстка насення. У радзе калгасаў, як «Перамога», імя Карла Маркса, імя Красіна, Міхалоўскага сельсовета, і інш., надзвычай дрэнна ідзе засыпка насенных фондаў. У гэтых-жа калгасах марудзяць з вывазкай угнаення і рамонтам інвентара.

У раёне ёсць 30 трыераў, але як яны працуюць, ніхто не ведае. У калгасе імя Молатава, Рымавецкага сельсовета, трыер прастойвае, а насенне не ачышчаецца. Гэты калгас павінен абмяняць сваё насенне на гатунковае, але аб гэтым ён яшчэ і не думае. Насенаводчы калгас «Чырвоны партызан», Бортнікаўскага сельсовета, затрымлівае размеркаванне ўраджаю толькі таму, што ў калгас ніхто не прыязджае для абмену насення. А ў калгасе імя Леніна, Рымавецкага сельсовета, пачалі ўжо раздаваць гатунковае насенне на працадні.

У калгасах «Пролетарый», Кавалеўскага сельсовета, «Чырвоная Беларусь», Цялушскага сельсовета, яшчэ не засыпана ні аднаго грама насення. У гэтых калгасах не закончан абмалот. У калгасе імя Варашылава, Хімаўскага сельсовета, фуражнае збожжа і насенне ссыпаны разам.

С. ЛЯСНЕЎСКІ.

НАСЕННЕ ПАД ПАГРОЗАЙ ПСАВАННЯ

УЗДА. Становішча засыпкі і ачысткі насеннага матэрыялу ў зводцы райза на першае студзеня прадстаўлена ў ружовых фарбах. У графе «ачышчана насення праз трыер» па Каменскаму, Сямёнавіцкаму, Цеплінскаму сельсоветах значыцца 100%.

Пачатая-ж у раёне згодна пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) праверка якасці насення паказвае адваротнае. Акты праверкі паказваюць перш за ўсё няўдобраякасную ачыстку насеннага матэрыялу амаль ва ўсіх калгасах і нездавальняючую захаванасць яго ў радзе калгасаў. У калгасе «Чырвоны сцяг», Озерскага сельсовета, насенне ячменю змешана з аўсом і да сяўбы непрыгодна. У калгасе «Беларусь», гэтага-ж сельсовета, таксама засыпаная на насенне грэчка і канюшына напалову пабітая, засмечана свірэпаю і да пасеву непрыгодна.

Не закончана малацьба ячменю і сераdэлі на насенне і зусім дрэнна ачышчана пшаніца ў калгасе «Памяць Леніна», Цеплінскага сельсовета.

Такое становішча ў сельсоветах, якія ў зводцы райза значацца па якасці засыпанага насення перадавікамі. Аналагічнае становішча і ў калгасах «Чырвоны гай», Цялякаўскага сельсовета, «Чырвоны барацьбіт», Зенькавіцкага сельсовета. У калгасе «13-годдзе Кастрычніцкай рэвалюцыі», Цялякаўскага сельсовета, не закончан абмалот гатунковай пшаніцы і аўсу. Дрэнна захоўваецца насенне ў калгасе «Іскра калектывізацыі», Зенькавіцкага сельсовета. Там ссыпан ячмень і авёс у вышыню больш, чым на паўтара метра, што пагражае псаваннем насення.

Я. ІВАШЫН.

ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ

Рыхтуючыся да першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР, калгас імя Вароўскага, Давыдаўскага сельсовета, Даманавіцкага раёна, якім кіруе дэпутат Вярхоўнага Совета СССР тав. Суганяка, разгарнуў сацыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай. Чатыры звяны заключылі паміж сабой сацдагаворы на ўзорную падрыхтоўку да веснавой сяўбы. У калгасе ўжо сабрана больш тоны попелу, 4 цэнтнеры курынага памёту. Арганізавана звяно з 10 калгаснікаў і прымацаваны да іх коні для возкі торфу і гною. Прывезены торф прапускаюць праз хлявы. Нарыхтавана больш тысячы тон торфу. Зямля будзе ўгноена і мінеральнымі ўгнаеннямі. Плугі і ўвесь астатні сельскагаспадарчы інвентар поўнасцю адрамантаваны. Збруя адрамантавана і падагнана да коней. З конюхамі праведзены нарады па пытанню лепшай падрыхтоўкі цяглавай сілы да веснавой сяўбы. Насенне поўнасцю засыпана і ачышчана. Зараз праводзіцца другая ачыстка праз трыер і прыступілі да міжкалгаснага абмену.

— Мы ўпэўнены, — гаворыць тав. Суганяка, — што наш калгас даб'ецца ў гэтым годзе багатага ўраджаю, якога мы да гэтага часу яшчэ не атрымлівалі.

КАЦМАН.

ШКОДНІКІ ЗНІШЧАЮЦЬ КОНСКАЕ ПАГАЛОЎЕ

Велізарнае значэнне ў сацыялістычнай сельскай гаспадарцы мае конь. Не меншае значэнне ён адыгрывае і ў абароне нашай краіны. Вось чаму ворагі народа, пралезшыя ў калгасы і ўстановы Клічаўскага раёна, знішчалі конскае пагалоўе. Нявыкрытыя шкоднікі да апошняга часу працягваюць сваю гнюсную дзейнасць, у выніку чаго, у калгасах раёна пала многа коней і ў 1937 годзе.

У калгасе «Беларус» Коўбчанскага сельсовета на працягу прайшоўшага года шкоднікі знішчылі 8 коней. Аднак злачынцы і да апошніх дзён не пакараны. Да коней у калгасе працягваюць адносіцца па-варварску.

Такія адносіны да коней і ў калгасах «Чырвоная Слабодка», «Іскра комуны», гэтага-ж сельсовета. У выніку за 1937 год па калгасах Коўбчанскага сельсовета пала вельмі многа коней. Найбольш коні падаюць ад набою холкі, ад паломку ног, ад знясілення і наогул ад шкодніцкіх адносін да іх.

У калгасе «Новы быт», Клічаўскага сельсовета, 3 студзеня 1937 года каню пераламалі нагу і конь паў, але вінаўныя і да апошніх дзён не пакараны. 23 сакавіка 1937 года ад паломку нагі паў конь і ў калгасе «Асвета». У калгасе «Чырвоны баец», Уладзіміраўскага сельсовета, двое коней пала ад набою холкі, адзін конь паў ад прабою падэшвы. Нямала ў гэтым калгасе пала коней і ад дрэннага догляду. А вінаўныя і да сёнешняга дня не прыцягнуты да адказнасці. Такое-ж становішча з конскім пагалоўем і ў калгасе «Авангард», гэтага-ж сельсовета.

У калгасе імя Молатава, Віркаўскага сельсовета, злачынцы, звіўшы сабе варожае гняздо і карыстаючыся абаронай родзіча—старшыні калгаса Лапаціна, знішчалі і зараз беспакарана знішчаюць конскае пагалоўе. Летам 1937 года на пашы злачынца секанўў тапаром каню па назе. Па віне злачынца Казака Пятра лепшая конематка калгаса абартыравала, а потым ён вілкамі прабіў ёй нагу і кабыліца пала.

Некаторыя заатэхнічныя работнікі замест прыняцця мер па выкрыццю злачынцаў сталі на шлях складання хлуслівых актаў, каб пакрыць іх злачынствы. Так у Віркаўскім сельсовеце ў калгасе імя Молатава вясной 1937 года конь утапіўся ў рэчцы па віне конюхаў. Ветфельчар Машкоў дае заключэнне, што конь паў па старасці. За пакрыццё злачынцаў Машкова не пакаралі. Старшы конюх Казак Міхаіл ужо два разы завёз яму сена, якое ўкрадзена ў калгасе. Не адзін раз гэта зграя, каб замесці сляды злачынства, зазывала Машкова да сябе на папойкі.

Ужо больш двух месяцаў хварэе конь у калгасе «2-ая пяцігодка», Астраўскага сельсовета. Некалькі разоў калгаснікі пасылалі падводы за ветфельчарам Машковым для аказання дапамогі хвораму каню. Аднак, іх спробы знайсці Машкова аказаліся дарэмнымі. Па некалькі месяцаў дарэмна чакаюць Машкова і ў іншых калгасах Астраўскага сельсовета.

Дрэнна працуе заветперсанал і ў іншых сельсоветах. Іх работу ніхто не кантралюе. Пракуратура раёна не вядзе рашучай барацьбы са шкоднікамі, якія знішчаюць конскае пагалоўе ў раёне.

Пералічаныя факты паказваюць, што вынікі шкодніцтва ў конегадоўлі па Клічаўскаму раёну не ліквідаваны.

І. БЕЛАКУРСКІ.

НАСЕННЫ ФОНД НЕ ЗАСЫПАН

У калгасе «Шлях комуны» (Вяліка-Раеўскі сельсовет, Капыльскага раёна) злачынна зрываецца падрыхтоўка да сяўбы. Яшчэ назат не скончана малацьба. Насенны фонд не засыпан і насенне не адсартавана. Не зроблен абмен на сартавое насенне. Калёсы, плугі, бароны, вупраж валяюцца дзе папала і ніхто іх не збіраецца рамантаваць.

Той факт, што да гэтага часу не зроблена размеркаванне ўраджаю, таксама адбіваецца на падрыхтоўцы да сяўбы.

Д. В.

Рагачоўская школа трактарыстаў-механікаў рыхтуе новыя кадры да веснавой пасеўнай кампаніі. **На здымку:** брыгадзір-стаханавец Віцебскай МТС тав. Гатаўскі тлумачыць практыканцы школы механікаў т. Я. К. Гаршковай, як збіраць матор трактара ХТЗ.

Фото Лупейка (БСФ).

БЕСКЛОПАТНАСЦЬ РАЙКОМА ПАРТЫІ

Ужо дэкада прайшла з часу як адбылася куставая нарада ў Магілеве, склікаcontainerная ЦК КП(б)Б па пытанню падрыхтоўкі раёнаў да веснавой сяўбы. На гэтай нарадзе было адзначана, што Магілеўскі раён знаходзіцца ў ліку самых адсталых раёнаў у справе разгортвання стаханаўскага руху па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Мінуўшая дэкада ніякага зруху не дала.

У радзе калгасаў антыкалгасныя элементы злачынна зацягваюць абмалот зерневых і гэтым зрываюць план засыпкі насенных фондаў і размеркаванне даходаў на працадні калгаснікам. У калгасе «Чырвоны барацьбіт», Палыкаўскага сельсовета, па віне старшыні калгаса Блінкова малатарня прастаяла без нагрузкі пяцідзёнку, у той час, калі тут яшчэ шмат незмалочанага збожжа, не засыпаны насенныя фонды.

З-за бяздзейнасці дырэктароў МТС і асобных старшынь калгасаў, на 1 студзеня не абмалочана зерневых культур па раёну каля 20 проц. А райком партыі і РВК праяўляюць лібералізм да зрыўшчыкаў малацьбы. Асабліва ганебна зацягнулі малацьбу ў калгасах Шчэжарскага, Гуслішчанскага, Бракаўскага, Гарадзішчанскага, Княжыцкага, Дашкаўскага, Машанацкага, Дасовіцкага і Бялевіцкага сельсоветаў.

Гэта злачынная марудлівасць у малацьбе прывяла да таго, што ў 12 сельсоветах не выканан план засыпкі насенных фондаў. У калгасах Гуслішчанскага сельсовета план засыпкі выканан толькі на 48 проц. Тут асобныя кіраўнікі калгасаў свядома вядуць работу на зрыў веснавой сяўбы. Так, старшыня калгаса «Чырвоны сцяг» Чарняк, каб прыкрыць сваю антыкалгасную дзейнасць у справе падрыхтоўкі да вясны, дасылае ў райза хлуслівыя зводкі.

Райком КП(б)Б — сакратар т. Зелічонак і РВК — старшыня Сарокін — не прымаюць эфектыўных мер, каб ліквідаваць адставанне раёна ў падрыхтоўцы да сяўбы.

А. КАРАТКЕВІЧ.

ЛЕСАЗАГАТОЎКАМІ НЕ КІРУЮЦЬ

Асіпавіцкі леспрамгас з'яўляецца адным з рашаючых у сістэме трэста «Лесбел» па забеспячэнню прамысловасці Беларусі лесаматэрыяламі і рабочых цэнтраў апалам. Гэта ўскладае на кіраўніцтва раёна, работнікаў леспрамгаса, лесаўчасткаў, старшынь сельсоветаў і калгасаў вялікую адказнасць за поўнае і своечасовае выкананне плана лесазагатовак і вывазкі.

Аднак, раённыя арганізацыі не ўзначалілі велізарны вытворчы ўздым шырокіх працоўных мас раёна ў часе падрыхтоўкі і правядзення выбараў у Вярхоўны Совет СССР. У выніку план IV квартала лесавывазкі выканан толькі на 63 проц. Па Зборскаму сельсовету (старшыня тав. Купцэвіч) план вывазкі IV квартала выканан усяго на 9,9 проц., па Замошскаму (старшыня Ярмолаў) — на 24,6 проц.

Дрэнна працуе і Градзянскі механізаваны пункт (начальнік тав. Бурганскі). План лесавывазкі IV квартала ён выканаў толькі на 40,8 проц. Не лепш становішча і зараз. Тут многа тэхнічных непаладкаў. Няправільна арганізавана праца. Так, прыкладна, абстаяць справы і на Акцябрскім лесамехпункце (начальнік тав. Карасік). Тут робяць так: калгаснікаў Кас'янскага сельсовета накіроўваюць на лесавывазку ў Свіслацкі сельсовет, і наадварот. У лесе няма дастатковай колькасці загатоўленага лесаматэрыялу і дроў. У выніку возчыкі і механізмы доўга прастойваюць, чакаючы, пакуль нарыхтуюць лесаматэрыял.

У першым квартале 1938 года становішча не змянілася. З студзеня па Зборскаму сельсовету дзеннае заданне выканана на 19,6 проц., па Яноўскаму — на 13,3 проц., Пагарэльскаму — на 20 проц. і Верайцоўскаму — на 27,5 проц. Раённыя арганізацыі мірацца з такім ганебным становішчам.

Студзень — рашаючы месяц па лесавывазцы. Санная дарога спрыяе поўнаму выкананню дзенных заданняў вывазкі лесу. Але некаторыя старшыні калгасаў упарта не пасылаюць у лес патрэбнай колькасці падвод. Калгас «Пабеда», Замошскага сельсовета, замест 12 падвод пасылае толькі 6, «Чырвоная Слабада», Верайцоўскага сельсовета, замест васьмі — толькі дзве. Калгас імя Сталіна, Лапіцкага сельсовета, сарваў план лесавывазкі IV квартала, і зараз замест 7 падвод пасылае 3—4. Зусім не пасылае падвод калгас імя Ежова (старшыня тав. Лукашонак) і «Новы мір» (старшыня тав. Шамак), гэтага-ж сельсовета.

Узорна працуюць на лесавывазцы калгас імя Молатава, Лапіцкага сельсовета, які поўнасцю і своечасова выканаў план IV квартала і зараз выконвае дзенныя заданні па лесавывазцы, а таксама калгас «Чырвоны барэц», Ліпеньскага сельсовета. Старшыні гэтых калгасаў і калгаснікі з'яўляюцца кандыдатамі на атрыманне прэмій. Нядрэнна працуюць і калгасы — «Большавік», Лапіцкага сельсовета, і «Ўдарнік», Верайцоўскага сельсовета. Калгаснікі калгаса «Большэвік» — тав. Лойка Антон выконвае дзенную норму вывазкі на 120 проц., Рамановскі Міхась і Капік Пётр — на 115—120 проц. Аднак, вопыт перадавых не распаўсюджваецца. Спаборніцтва ў лесе не арганізавана.

ТРАЦЭЎСКІ.

ДАПАМАГАЦЬ ЛЕСАЗАГАТОЎКАМ

Лесазагатоўкі і лесавывазка ў IV квартале 1937 года па ўсіх раёнах БССР праводзіліся недапушчальна слаба. Райкомы, райвыканкомы, лесазагатоўчыя пункты і калгасы да гэтага часу яшчэ не ўключыліся па-баявому ў работу па загатоўцы і вывазцы лесу. Не аддае належнай увагі гэтай важнейшай дзяржаўнай справе і раённы друк.

З прагляду некаторых раённых газет за лістапад і снежань, як «Сталінскі прызыў» — Касцюковічы, «Прымежны калгаснік»—Ушачы, «Комуністычны шлях» — Крупкі, «Калектывіст» — Чэрвень, «Чырвоная Тураўшчына» — Тураў, «Большэвік Полаччыны» — Полацк, відаць, што яны недастаткова выкрываюць слабую работу раённых арганізацый, леспрамгасаў, калгасаў, сельсоветаў, лесапунктаў і мехпунктаў па лесазагатоўках.

Ні ў адной з гэтых газет няма спісаў калгасаў і паказальнікаў выканання асобнымі калгасамі абавязацельстваў па дагаворах з леспрамгасамі. Зусім не відаць, як разгорнута ў раёне соцспаборніцтва паміж калгасамі па выкананню гэтых дагаворных абавязацельстваў і якія меры прымаюць райкомы і РВК, наглядаючы агідна дрэнную работу па загатоўцы і вывазцы лесу.

Асаблівую бясклапатнасць і роўнадушша паказала газета «Калектывіст», не аддаўшы ў лістападзе-снежні на сваіх старонках ні аднаго радка лесазагатоўкам.

Студзень — самы рашаючы ў годзе месяц па загатоўцы і вывазцы лесу. Раённы друк павінен гэта ўлічыць і аказаць у бліжэйшыя дні рашучую дапамогу ў гэтай справе і дапамагчы выцягнуць раёны з прарыву.

ХАНАЎ.

ДОБРЫ ПАЧЫН

Калгас «Чырвоны рубеж», Тураўскага раёна, заключыў дагавор з леспрамгасам, па якому абавязаўся выканаць квартальны план лесазагатовак і вывазкі—2.400 кубаметраў за студзень месяц. У калгасе ўжо арганізавана сталая брыгада лесарубаў у ліку 10 чалавек, вылучана 20 падвод, якія будуць займацца лесавывазкай бесперапынна да 15 сакавіка.

Праўленне калгаса кожную пяцідзёнку па загадзя складзенаму каляндарнаму плану правярае ход вывазкі.

Пры аслабаненні ад работ у калгасе, усе астатнія людзі і падводы будуць таксама накіраваны ў лес на дапамогу сталай брыгадзе для хутчэйшага выканання гадавога плана.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Чырвоны рубеж» выклікалі на соцспаборніцтва калгас «Новы шлях».

АСЕННЕ-ЗІМОВЫ РАМОНТ ТРАКТАРАЎ У МТС

Соўнарком Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) у ліку недахопаў падрыхтоўкі да веснавой сяўбы адзначылі, што пад пагрозу зрыву пастаўлена такая важнейшая справа, як рамонт трактараў. За апошнюю дэкаду снежня 1937 года рамонт трактарнага парка праходзіў таксама нездавальняюча. План рамонту гэтых машын на 1 студзеня гэтага года па Саюзу выканан усяго толькі на 22 проц. (адрамантавана 55.408 трактараў). Прырост за дэкаду складае толькі 9 проц. Асабліва слаба рамантуюць трактары Грузінская ССР (16 проц.), Армянская ССР (24 проц.), Узбекская ССР (18 проц.) і Таджыкская ССР (9 проц.).

Праверка якасці рамонту трактараў паказвае, што ў некаторых МТС ён праводзіўся нездавальняюча.

Мясцовыя совецкія і партыйныя арганізацыі на аснове масавага сацыялістычнага спаборніцтва і стаханаўскага руху павінны ўсямерна фарсіраваць і паспяхова закончыць рамонт трактарнага парка ў тэрміны, устаноўленыя Соўнаркомам Саюза ССР і Цэнтральным Камітэтам ВКП(б).

(БЕЛТА).

І. ЧАРНЯЎСКІ

КУЛЬТУРА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ЗЕМЛЯРОБСТВА

Адвечная барацьба сялянства за зямлю ўвянчалася ў кастрычніку 1917 г., пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, пераходам усіх памешчыцкіх і царкоўных зямель у рукі совецкай дзяржавы. Затым перамог калгасны лад, і зямля замацавана за калгасамі на вечнае бясплатнае карыстанне. Самае вытатнае тут у тым, што карыстанне зямлёй аснована на соцыялістычных пачатках. На плошчы больш чым у 99 проц. вядзецца сацыялістычнае земляробства, якое заваявала гістарычныя перамогі.

Культура сацыялістычнага земляробства карэнным чынам адрозніваецца ад капіталістычнай. Карл Маркс і Энгельс не раз гаварылі, што капіталістычнае земляробства вядзецца драпежніцка, што капіталізм раскрадвае пладароднасць глебы.

Дробная гаспадарка пры капіталізме, у сілу гістарычных умоў, таксама драпежніцка адносілася да пладароднасці глебы. «Дробнае земляробства трымаецца ўсялякім драпежніцтвам: раскрадваннем працы і жыццёвых сіл земляроба, раскрадваннем сіл і якасці жывёлы, раскраданнем прадукцыйных сіл зямлі...» (Ленін, т. IV, стар. 238).

Капіталізм стварыў тэхніку сельскай гаспадаркі больш высокую, чым феадалізм. Але гэтая тэхніка магла быць прыстасавана толькі ў буйнай капіталістычнай гаспадарцы. Дробная сялянская гаспадарка аперавалася на самай прымітыўнай тэхніцы. Прыкладам можа служыць тэхніка сельскай гаспадаркі Беларусі да рэвалюцыі. Па перапісу 1910 г. у сельскай гаспадарцы Беларусі было 214 тыс. сох і 21 тыс. драўляных барон. Гэтымі прыладамі можна было толькі псаваць зямлю і раскрадваць яе пладароднасць.

Больш удасканаленая тэхніка ўжывалася толькі ў буйных памешчыцкіх і капіталістычных гаспадарках. Але гэтая тэхніка была створана для таго, каб яшчэ больш па-зверску эксплаатаваць працу прыгнечанага сялянства. Капіталістычная тэхніка ў сельскай гаспадарцы была накіравана на раскраданне пладароднасці зямлі, на драпежніцкае вядзенне гаспадаркі. Гэтым тлумачыцца тое, што пры капіталізме не было і не будзе высокіх устойлівых ураджаяў. Ураджайныя годы немінуча павінны чаргавацца з неўраджайнымі, бо капіталістычныя ўраджаі ствараюцца шляхам апусташэння зямлі, раскрадвання пладароднасці глебы. Капіталістычная і дробна-сялянская гаспадарка вядзецца стыхійна.

К. Маркс у пісьме да Энгельса ад 25 сакавіка 1868 г. пісаў: ...«Культура, калі яна развіваецца стыхійна, а не накіроўваецца свядома... пакідае пасля сябе пустыні». У гісторыі вядомы выпадкі, калі пладародныя землі цэлых абласцей пасля капіталістычнага земляробства ператвараліся ў непладародныя пустыні.

Такія прынцыпы і такая культура земляробства пры капіталізме.

На працягу 20 год існавання совецкай улады, асабліва на працягу апошніх 7—8 год калгаснага будаўніцтва, сельскай гаспадаркай заваяваны велізарныя вышыні. Па ўздыму ўраджайнасці мы няўхільна з году ў год ідзем уверх. Аб гэтым гаворыць штогодні рост збору валавога ўраджаю зерня і іншых культур у краіне. У нас выключана такое няшчасце, як масавыя сістэматычныя неўроды.

Наша буйнае сацыялістычнае земляробства аснована на навейшых даных навукі і на высокай машыннай тэхніцы, тады як дробнай сялянскай гаспадарцы недаступны былі ні навука, ні высокая тэхніка. На сацыялістычных палях Беларусі ў мінулым годзе працавалі 143 МТС, каля 700 камбайнаў, 1038 ільнаўборачных машын, 17.875 жняярак і т. д. Нават нельга марыць аб такой высокай тэхніцы ва ўмовах дробнай сялянскай гаспадаркі. Сацыялістычная гаспадарка вядзецца планава.

Стаханаўскі рух, які ўзнік на аснове высокай тэхнікі і магчымы толькі ва ўмовах сацыялізма, сапраўды паказаў цуды ў сельскай гаспадарцы.

Стаханаўскі рух ад асобных участкаў, асобных звенняў пашырыўся на брыгады і гаспадаркі ў цэлым; ад стаханаўскіх звенняў да стаханаўскіх калгасаў і соўгасаў. Мы маем вялікую колькасць гаспадарак у Беларусі, атрымаўшых стаханаўскі ўраджай з усёй плошчы.

Соўгас «Межава», Аршанскага раёна, атрымаў сярэдні ўраджай зерневых па гаспадарцы 16,7 цэнтнера з гектара. Сярэдні ўраджай азімай пшаніцы па гаспадарцы роўны 20,5 цэнтнера з гектара. На асобных участках ураджай пшаніцы дасягае 30 цэнтнераў з гектара. У соўгасе акуратна вытрымліваецца севазварот, прымяняюцца навейшыя навуковыя дасягненні ў галіне агратэхнікі. На зямлі наведзен сацыялістычны парадак, праяўляюцца клопаты не толькі аб стварэнні высокага ўраджаю ў гэтым годзе, але і да стварэння пладароднасці глебы, што забяспечвае няўхільны рост ураджаяў у наступныя годы.

Соўгас «Чырвоны транспартнік», Менскага раёна, атрымаў сярэдні ўраджай збожжавых 17,73 цэнтнера з гектара.

Соўгас імя 10-годдзя БССР, Любаньскага раёна, атрымаў ураджай аўсу з плошчы ў 259 гектараў па 20,8 цэнтнера з гектара. Гэта ўраджаі не выпадковыя, і можна было-б прывесці яшчэ цэлы рад соўгасаў, якія далі высокія стаханаўскія ўраджаі.

У барацьбе за ўраджай ад соўгасаў не адстаюць і калгасы. Калгас «Чырвоны Бераг», Аршанскага раёна, у сярэднім па гаспадарках атрымаў ураджай у 20 цэнтнераў з гектара. Ураджай ячменю на рэкордным участку ў другой брыгадзе (брыгадзір Е. Таўгер) атрыман у 36 цэнтнераў з гектара. Сярэдні ўраджай ячменю па ўсёй брыгадзе—27 цэнтнераў з гектара. Гэтая-ж брыгада атрымала ўраджай морквы ў 50 тон з гектара.

Брыгада № 1 гэтага-ж калгаса (брыгадзір К. Бондараў) атрымала ўраджай жыта ў 24 цэнтнеры з гектара, ураджай азімай пшаніцы—у 35 цэнтнераў. Сярэдні ўраджай азімай пшаніцы па брыгадзе—31 цэнтн. з гектара. Ураджай ячменю па брыгадзе—26 цэнтнераў з гектара, яравізаванага ячменю—26 цэнтнераў з га.

Брыгадзіры і лепшыя стаханаўцы калгаса заяўляюць, што гэта не ёсць мяжа, а толькі пачатак барацьбы за высокія ўраджаі. Ужо ў мінулым годзе яны змаглі-б даць значна большыя ўраджаі пры тых-жа затратах, калі-б у калгасе быў севазварот.

Калгас імя VII з'езда Советаў (Капыльскі раён) атрымаў сярэдні ўраджай 17,3 цэнтнера з гектара. Калгас імя Калініна (Менскі раён) атрымаў ураджай з плошчы 50 гектараў па 20 цэнтнераў з гектара. Калгас імя Сталіна (у тым-жа раёне) на меліяраваных балотах атрымаў ураджай жыта ў 23 цэнтнеры з гектара, ячменю —32 цэнтнеры і аўсу—30 цэнтнераў з га.

Велізарныя дасягненні і па ільну. У Аршанскім раёне ў калгасе «Брыгадзір», старшынёй якога з'яўляецца ордэнаносец тав. Палітыка, сярэдні ўраджай ільну перавышае 5,5 цэнтнера з гектара.

У калгасе імя Сталіна, Горацкага раёна, сярэдні ўраджай ільну вызначаецца ў 6 цэнтнераў з гектара.

У нас ужо ёсць сотні калгасаў з высокім, да рэвалюцыі лічыўшымся казачным, ураджаем. Шэсць—сем год таму назад гэтыя ўраджаі не былі магчымы як масавае з'явішча нават у нашай краіне. Сёння ўжо велізарная колькасць калгасаў дае высокія стабільныя ўраджаі. Гэта — заўтрашнія ўраджаі ўсіх нашых калгасаў.

Усё гэта гаворыць аб велізарных дасягненнях у галіне сельскай гаспадаркі, заваяваных большэвікамі. Але гэта яшчэ не даволі поўна характарызуе нашы поспехі. Мы дабіліся высокіх ураджаяў. Мы стварылі сацыялістычнае земляробства, самае культурнае земляробства ў свеце. Наша сацыялістычнае земляробства пабудавана так, што яно не раскрадвае прадукцыйных сіл зямлі, а наадварот — стварае пладароднасць глебы. З ростам ураджайнасці ў нас расце пладароднасць глебы, а гэта забяспечвае высокі ўраджай не толькі ў гэтым годзе, але і ў наступных.

Комуністычнай партыяй за годы сацыялістычнага будаўніцтва створаны велізарныя кадры людзей, здольных год ад года даваць высокія стаханаўскія ўраджаі.

Калі дробна-сялянскай гаспадарцы была не даступна навука, была выключана магчымасць усебаковага развіцця талентаў, то ў нашай сацыялістычнай гаспадарцы мы маем магутны росквіт талентаў і ініцыятывы. Мы маем такіх людзей, майстроў высокіх ураджаяў, зусім азалодаўшых тэхнікай, як старшыня калгаса «Брыгадзір», Аршанскага раёна, ордэнаносец Палітыка, як ордэнаносец Цэханская Прося з калгаса «Чырвоныя Ярамкавічы», Аршанскага раёна, атрымаўшая каля 12 цэнтнераў ільнавалакна з гектара, як брыгадзір калгаса імя Сталіна, Горацкага раёна, Шышкаў В., які даў 14 гектараў ільнавалакна з гектара, як брыгадзір калгаса «Чырвоны Бераг», Аршанскага раёна, Таўгер Е., якія па ведах у галіне агратэхнікі не ўступаюць лепшым аграномам. Вось сіла, якая забяспечвае высокія ўраджаі. Гэта адно з найбольш буйных дасягненняў у сельскай гаспадарцы.

Велізарнай сілай у пад'ёме ўраджайнасці з'яўляецца высокае матэрыяльнае становішча калгаснікаў. Таварыш Сталін гаворыць, што калі жывецца добра, то і работа спорыцца.

Вытворчы энтузіязм з кожным днём усё ўзрастае. Праца ў нашай краіне стала справай чэсці, справай славы, справай доблесці і геройства.

Агульнавядомы выпадкі, калі старыкі, пражыўшыя свой працоўны век, толькі цяпер спазналі працу, якая прыносіць велізарнае задавальненне, спазналі шчаслівую працу. Сямідзесяцігадовы старык Ефім Стаўскі з калгаса «Чырвоны маяк», Горацкага раёна, у мінулым годзе за восем месяцаў выпрацаваў 250 працадзён. Ён заяўляе, што толькі цяпер спазнаў шчаслівую працу, радасную працу на сябе, на сваю радзіму, таму, не гледзячы на свой узрост, ён, не адчуваючы стомленасці, працуе роўна з маладымі, хаця мае поўнае права і магчымасці не працаваць, бо яго старасць забяспечана.

Такую-ж заяву робіць 80-гадовы Васіль Лабусеў, з калгаса імя Сталіна, Горацкага раёна.

За восем месяцаў ён выпрацаваў 268 працадзён. Такіх з'яў у нас вельмі многа.

Вось у чым сіла сацыялістычнай сельскай гаспадаркі.

Гэта ёсць рэзультат правільнага і няўхільнага ажыццяўлення ленінска-сталінскай палітыкі нашай партыі, рэзультат няспынных клопатаў таварыша Сталіна аб калгасным сялянстве.

Нашы поспехі былі-б яшчэ больш грандыёзней, калі-б у галіне сельскай гаспадаркі не было шкодніцтва трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх шпіёнаў і дыверсантаў, асабліва ў галіне севазвароту, агратэхнікі і насеннай справы.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна наша краіна з поспехам знішчае і знішчыць да канца ворагаў сацыялізма. Сацыялістычнае земляробства, атрымаўшае велізарныя поспехі, з кожным годам заваёўвае ўсё новыя бліскучыя перамогі.

Гэтыя дасягненні ў сельскай гаспадарцы павінны быць замацаваны практычнай работай па стварэнню высокіх ураджаяў у гэтым годзе. Ураджаі ствараюцца не толькі непасрэднай работай на палях. Поспех у дасягненні высокіх ураджаяў вырашаецца падрыхтоўкай да пасеўнай кампаніі: своечасовым і добраякасным рамонтам трактараў і іншых сельгасмашын; засыпкай, ачысткай і праверкай насення і т. д.

Неабходна ўзначаліць новы ўздым стаханаўскага руху, зрабіць яго масавым, шырока разгарнуць соцспаборніцтва МТС і калгасаў за высокі ўраджай. Вопыт барацьбы стаханаўцаў за высокія ўраджаі неабходна зрабіць здабыткам усіх калгаснікаў. Добрая і своечасовая падрыхтоўка да пасеўнай, выкарыстоўванне вопыту перадавікоў, правільнае і сістэматычнае кіраўніцтва стаханаўскім рухам, своечасовае і добраякаснае правядзенне ўсіх мерапрыемстваў партыі і ўрада забяспечаць нам атрыманне яшчэ больш высокіх, чым у мінулым годзе, поспехаў на сацыялістычных палях.

1878 НІКАЛАЙ АЛЕКСЕЕВІЧ НЕКРАСАЎ 1938

— «Семья-то большая, да два человека
Всего мужиков-то: отец мой, да я...»
— А кой тебе годик?
— Шестой миновал...».

Ілюстрацыя мастака Лебедзева (1877 г.) да верша Н. А. Некрасава «Крестьянские дети».

НЕКРАСАЎ І НАША ЭПОХА

Народнае задавальненне, народнае шчасце было неадступнай марай Некрасава. Тым і блізак ён нашай эпосе. Марыў ён не аб чым-небудзь заоблачным, фантастычным, недасягаемым шчасці, аб якім так часта марацъ паэты эксплаататарскіх класаў, а аб канкрэтным, зусім адчуваемым. Аб тым шчасці, за якое змагаліся і змагаемся мы.

Нават на смяротнай пасцелі, у часе нязносных пакут Некрасаў пацяшаў сябе надзеяй на блізкасць усенароднага шчасця:

«Свободной, гордой и счастливой
Увидишь родину свою...»

Гэта было адзінае, чаго ён дабіваўся ўсё жыццё: убачыць сваю радзіму шчаслівую, свабодную і гордую. І мы, дажыўшыя да здзяйснення гэтай мары, з падзякаю ўспамінаем таго, хто аддаў ёй усе свае душэўныя сілы.

Перагарніце яго геніяльную кнігу. Ледзь не на кожнай старонцы вы знойдзеце адно і тое-ж пытанне:

«Где же ты, тайна довольства
народного?»

Ад ранняга юнацтва да апошняга ўздыху пытанне гэта мучыла Некрасава:

«Кому живется весело,
Вольготно на Руси?»

Адказ на гэтае пытанне ў яго таксама літаральна на кожнай старонцы:

«Холодно, странничек, холодно...»
«... Голодно, родименький, голодно!»

Куды-б ён у той час ні глянуў, ён бачыў адну толькі «тысячагадовую муку». «Шэра, шэра! Кепска, дзіка, глуха і амаль безнадзейна!» — пісаў ён аб тагочаснай Расіі. Расія ў той час складалася для яго з такіх вёсак:

«Заплатово, Дырявино,
Разутово, Знобишино,
Горелово, Неелово,
Неурожайка тожь...»

Непакоем аб новай эпосе, прароцтвам аб ёй, чаканнем яе — напоўнена ўся яго кніга. У канчатковую перамогу рускага народа ён верыў заўсёды, таму што

«Золото, золото
Сердце народное!»

У паэме «Каму на Русі жыць добра» ён шукае ў тагочаснай Расіі «Непоротой губернии, Непотрошенной волости, Избыткова села». Шукае, і не знаходзіць. І зайздросціць нам, сваім аддаленым патомкам, тым, каму досталася вялікая радасць пачуць, як «воссмеялся народ»:

«Жаль только—жить в эту пору
прекрасную
Уж не придется—ни мне, ни тебе».

Не толькі гэтымі клопатамі аб шчасці народным блізак кожнаму совецкаму чалавеку Некрасаў, але і сваёй няспыннай барацьбой за шчасце народнае.

«Даром ничто не дается: борьба
Жертв искупительных просит!»—

заўсёды казаў ён маладым пакаленням, і ўсю задачу свайго жыцця, сваёй паэзіі бачыў у тым, каб абуджаць у прыгнечаных масах рэволюцыйную волю да барацьбы. Як ненавідзеў ён тагочасных лібералаў, якія падмянялі барацьбу за развыволенне працоўных пышнымі фразамі аб прагрэсе, аб мірным «преуспеянии народов»! Ён услаўляў рэволюцыйных барацьбітоў і клікаў да рэволюцыі:

«Буря бы грянула, что ли?
Чаша с краями полна!»

Калі чытаеш журботныя кнігі Некрасава, мімаволі параўноўваеш гіганцкія дасягненні нашага соцыялістычнага ладу з адлюстроўваемым у вершах вялікага паэта пакутным бытам працоўных да рэволюцыі.

У гэтых вершах, напрыклад, сёнешні чытач убачыць, якімі былі ў той час «клопаты» паноў аб жыцці і здароўі працоўных. Сур'ёзна захварэў бядняк-селянін. Старасту стала шкада няшчаснага і ён паслаў у аптэку за лякарствам. А памешчык у той час знаходзіўся ў Пецярбургу. Даведаўшыся аб учынку старасты, ён загарэўся злосцю і напісаў яму грозны загад:

«Впредь расходов таких не иметь.
Деньги с миру взыскать... А лекарство
Для крестьянина лучшее—плеть».

Некрасаў прадбачыў велізарнае будаўніцтва, так характэрнае для нашай эпохі. Тое, што пісаў ён, напрыклад, аб Волзе, можа здацца прароцтвам аб тых гіганцкіх работах у Самарскай луцэ, якія разгортваюцца ў сучасны момант:

«Увы! я дожил до седин,
Но изменился мало.
Иных времен, иных картин
Предвижу я начало
В случайной жизни берегов
Моей реки любимой:
Освобожденный от оков,
Народ неутомимый
Созреет, густо заселит
Прибрежные пустыни;
Наука воды углубит:
По гладкой их равнине
Суда-гиганты побегут
Несчетною толпою,
И будет вечен бодрый труд
Над вечною рекою...»

Для таго, каб напісаць гэтыя радкі, Некрасаў павінен быў усёй душой перасяліцца ў далёкае будучае, у нашу эпоху.

К. ЧУКОЎСКІ.

«Показался швейцар: «Допусти, говорят
С выражением надежды и муки...»

Ілюстрацыя мастака Лебедзева (1877 г.) да верша Н. А. Некрасава «Размышления у парадного под'езда».

ВОДГУКІ ЧЫТАЧОЎ

ПЯСНЯР НАРОДНАГА ГНЕВУ

Ніхто з паэтаў і пісьменнікаў апрача Некрасава не змог лепш адлюстраваць у сваіх творах быт, цемру і невуцтва рускай вёскі таго часу. Чытаючы яго творы, адчуваеш, якім бязрадасным і цяжкім было жыццё нашага народа ў далёкім мінулым — пры прыгонніцкім ладзе.

Мы — патомкі Некрасава — называем яго песняром народнага гневу і нянавісці да ўсіх ворагаў працоўных. Яго творы «Кому на Руси жить хорошо», «Арина—мать солдатская», «Железная дорога» і многа іншых твораў з'яўляюцца непаўторнымі ўзорамі мастацтва пра мінулае нашага народа. За гэта мы любім і ніколі не забудзем Нікалая Алексеевіча Некрасава.

Рабочы завода імя Кірава В. А. ШАЦІНА.

★

Некрасаў у сваіх творах з выключнай сілай ускрывае класавую соцыяльную сутнасць памешчыцкага ладу царскай Расіі, дзе жыццё сялян было катаргай. Але Некрасаў верыў у сілу і здольнасці свайго народа. У сваім творы «Кому на Руси жить хорошо» ён пісаў:

«Рать поднимается —
Неисчислимая!
Сила в ней скажется
Несокрушимая».

Вялікая літаратурная спадчына Н. А. Некрасава скарыстоўваецца намі. На яго творах вучыліся і вучацца пісьменнікі і паэты літаратурнаму майстэрству.

Жыццё і творчасць Некрасава — паэта-грамадзяніна—стварылі яму найвялікшую любоў і павагу. Яго творы выклікаюць пачуццё гордасці і радасці за соцыялістычную радзіму, клічуць на барацьбу з ворагамі.

Студэнт КІЖ БССР Д. ПУЛЬЯНАЎ.

★

СМАЛЯВІЧЫ. У часе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР 75-гадовы калгаснік тав. Сярмяжка Пракоп з калгаса «Барэц волі», выступаючы на занятках гуртка, часта прыводзіў прыклады з твораў Н. А. Некрасава. Асабліва багата ён выкарыстоўваў паасобныя цытаты з твора «Железная дорога» для паказу праклятага мінулага, якое больш ніколі не вернецца.

У гутарках з калгаснай моладдзю стары Пракоп дзяліўся сваімі ўспамінамі пра той час, калі праз Смалявічы пракладвалі чыгунку.

— Я быў сведкай нечапавечых здзекаў над рабочымі, — расказваў ён. — Ніколі не забуду, як плакалі рабочыя. Назаўсёды ўрэзаліся мне ў памяць словы Некрасава:

«А па баках-жа ўсё костачкі рускія...
Колькі іх! Ваня, ці ведаеш ты?»

Тав. Сярмяжка любіць слухаць вершы, якія чытаюць яму яго ўнукі. Аднойчы ён прыпыніў чытанне верша «У парадного под'езда» і расказаў унукам, як у 1905 годзе стражнікі секлі жодзінскіх сялян за тое, што яны занялі памешчыцкую сенажаць.

★

МАГІЛЕЎ. Да 60-й гадавіны з дня смерці Н. А. Некрасава ў бібліятэках, клубах і на многіх прадпрыемствах горада арганізаваны выстаўкі твораў паэта. 8 студзеня ў гарадскіх і сельскіх бібліятэках праводзяцца літаратурныя вечары памяці вялікага народнага песняра. Багатая выстаўка памяці Некрасава арганізавана ў Доме Чырвонай Арміі. Тут выстаўлены карціны і фатаграфіі, якія адлюстроўваюць паасобныя этапы жыцця паэта.

НАРОДЫ ЧЫТАЮЦЬ І ЛЮБЯЦЬ НЕКРАСАВА

Беларускаму народу, як і ўсім працоўным нашай совецкай краіны, Нікалай Алексеевіч Некрасаў з'яўляецца блізкім і зразумелым пісьменнікам і паэтам. Ён пісаў простай, народнай мовай, праўдзіва і зразумела перадаваў думы і перажыванні мільёнаў працоўных людзей нашай краіны.

Іменна гэтым, блізасцю да народа, можна вытлумачыць надзвычайную папулярнасць паэта, вялікую распаўсюджанасць яго твораў.

За гады совецкай улады выйшла больш ста розных выданняў кніг Н. А. Некрасава, тыражом у некалькі мільёнаў экземпляраў. Выдатны твор Некрасава «Каму на Русі жыць добра» вышаў больш чым у 20 выданнях, тыражом у 1.500 тыс. экземпляраў. Гэта кніга выдана выдавецтвамі Масквы, Ленінграда, Менска, Хабараўска, Одэсы, у АССР Комі-зыран, Кіезе, Горкім, Ташкенце і ў іншых гарадах Саюза ССР на розных мовах народаў СССР.

У выданні Дзяржаўнага выдавецтва Беларусі вышлі на рускай мове кнігі Некрасава «Каму на Русі жыць добра», аднатомны зборнік вершаў і інш.

На беларускай мове вышла кніга для дзяцей «Дзед Мазай і зайцы». Першае выданне цалкам разышлося і хутка выходзіць другое выданне яе.

Перакладаюцца на беларускую мову і выйдуць з друку ў гэтым годзе ў выданні ДВБ творы Некрасава: «Каму на Русі жыць добра», аднатомны зборнік вершаў, «Генерал Таптыгін», «Сялянскія дзеці» і «Чыгунка».

Трэба адзначыць, што ДВБ не зрабіла ўсяго неабходнага для высокаякаснага перакладу на беларускую мову і хутчэйшага выдання твораў Некрасава, якіх так чакае беларускі чытач.

Попыт на творы Некрасава ў бібліятэках за апошнія дні, у сувязі з 60-годдзем з дня смерці паэта, вельмі моцна павялічыўся. Не глядзячы на вялікія тыражы кніг Некрасава і вялікую колькасць іх у бібліятэках, яна не можа задаволіць попыт чытачоў.

Толькі за тры дні ў чытальні Дзяржаўнай бібліятэкі імя Леніна кнігі Некрасава чыталі 285 чалавек.

Ф. КАНСТАНЦІНАЎ.

ВОДГУКІ ЧЫТАЧОЎ

МЫ ЛЮБІМ НЕКРАСАВА

Цудоўныя творы паэта Некрасава — аднаго з выдатнейшых майстраў мастацкага слова — мы чытаем з выключным захапленнем. У сваіх творах «Кому на Руси жить хорошо», «Железная дорога» і рад іншых ён ярка намаляваў непаўторную карціну жыцця беднага сялянства ў годы памешчыцка-прыгоннага ладу ў Расіі. З яго твораў мы бачым, як царызм дэспатычна прыгнятаў сялянства, прыдушваў расткі народнага гневу сілай палачоў і жандараў.

Творы Некрасава мы чытаем з выключным хваляваннем. Некрасаў быў паэтам-прарокам. У сваіх творах ён выказваў думку і надзею на тое, што настане момант свабоднага і шчаслівага жыцця, знікне гаротнае жыццё сялянства.

Наша соцыялістычная рэальнасць, перамога калгаснага ладу з усёй яскравасцю пацвярджаюць прароцкія думкі Нікалая Алексеевіча. У калгасах наступіла жыццё шчаслівае, заможнае і культурнае. Працуючы з радасцю і гонарам на соцыялістычных палях, мы ў часе культурнага адпачынку гутарым з нашым першым любімым пісьменнікам Нікалаем Алексеевічам Некрасавым.

ВАСІЛЬ РУХЛЕВІЧ, ІОСІФ ХАЛЕЦКІ,
калгаснікі калгаса імя Крупскай, Менскага раёна.

★

У адзнаку 60-й гадавіны з дня смерці Н. А. Некрасава на многіх прадпрыемствах Менска праводзяцца літаратурныя вечары, прысвечаныя памяці паэта.

Кабінет рабочага чытача Дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя Леніна правёў на шчотачнай фабрыцы імя Крупскай чыткі і разбор выбраных твораў Некрасава. Рабочыя цікавіліся жыццём і творчасцю вялікага народнага песняра, задавалі шмат пытанняў. 8 студзеня праводзіцца чытка твораў Некрасава ў цэхах металаапрацоўчага завода «Ўдарнік».

11 студзеня Саюз совецкіх пісьменнікаў БССР правядзе агульнагарадскі сход, прысвечаны 60-годдзю з дня смерці Н. А. Некрасава. Пісьменнікі прачытаюць творы Некрасава, перакладзеныя на беларускую мову. (БЕЛТА).

НЕКРАСАЎ У ВОДГУКАХ ЯГО СУЧАСНІКАЎ

В. Г. БЕЛІНСКІ

«Ці ведаеце Вы, што Вы паэт, і паэт сапраўдны!»
(З успамінаў І. Панаева)

Н. Г. ЧЭРНЫШЭЎСКІ

«Скажы яму, што я горача любіў яго як чалавека, што я дзякую яму за яго добрую пазіцыю да мяне, што я цалую яго, што я ўпэўнен: яго слава будзе неўмірушчай, што вечна любоў Расіі да яго, геніяльнейшага і благароднейшага з усіх рускіх паэтаў».
(З пісьма да Цыпіна).

Н. А. ДОБРАЛЮБАЎ.

«... Вы, любімейшы рускі паэт, прадстаўнік добрых пачаткаў у нашай паэзіі, адзіны талент, у якім ёсць цяпер жыццё і сіла...».
(З пісьма да Н. А. Некрасава).

Г. І. УСПЕНСКІ.

«Незвычайны гэта чалавек! Я з ім без хвалявання гаварыць не магу... І што мы такое пішам? Для чаго?... А вось ён... Адным позіркам усю душу пераверне... Усё ўнутры заварушыцца».
(З успамінаў Пачынкоўскай).

ВЯЛІКІ РУСКІ НАРОДНЫ ПАЭТ

Сёння мінае шэсцьдзесят год з дня смерці вялікага рускага паэта, Нікалая Алексеевіча Некрасава.

Некрасаў нарадзіўся 4 снежня 1821 года. Дзяцінства яго праходзіла ў Грэшнёве — бацькоўскім маёнтку пад Яраслаўлем. Бацька Некрасава быў тыповы памешчык, самадур і прыгоннік. Маленькі Некрасаў рана пачаў прыкмячаць факты аднаўціску, несправядлівасці, лютасці ў адносінах да сялян. У вушах яго гучалі енкі бурлакоў. Гэтыя дзіцячыя ўражанні запалі ў душу Некрасава на ўсё жыццё.

Бацька хацеў зрабіць яго афіцэрам, але Некрасава не вабіла ваенная служба. Ужо ён пачаў пісаць вершы, яго цягнула ў Пецярбург, палітычны і культурны цэнтр краіны. 17-гадовым юнаком у 1838 годзе Некрасаў трапляе ў Пецярбург — сталіцу Расійскай імперыі. За непаслухмянства бацька пазбаўляе Некрасава ўсякага матэрыяльнага падтрымання.

Паэт-юнак апынуўся ў вялікім шумным горадзе без усякіх сродкаў для існавання. У яго не было жылля, грошай, работы. У Пецярбурзе Некрасаў прайшоў суровую жыццёвую школу. Ён цярпеў голад, у літаральным сэнсе гэтага слова, ён не меў не меў цёплага адзення, часам не меў прытулку для начоўкі. Пільная зока Некрасава адзначыла, што такіх бяздомных гаротнікаў, як ён, шмат у бліскучай сталіцы, намнога больш, чым людзей забяспечаных, сытых, шчаслівых. Уражанняў свайго першапачатковага пецярбургскага жыцця Некрасаў не забыў, як не забыў і ўражанняў свайго дзяцінства ў прыгонным маёнтку бацькі.

Некрасава неадступна цягнула да літаратурнай працы. Але ён не мог свабодна аддавацца творчым імкненням свайго таленту. У пошуках заработку Некрасаў вымушан быў пісаць на заказ вадэвілі для тэатраў, юмарыстычныя вершы для журналаў, для камерцыйных зборнікаў.

Літаратурная падзёншчына не задавальняла Некрасава. Яму было сумна, тужліва, праціўна — ён гатоў быў плакаць ад прыкрасці. Ён пісаў:

Я день и ночь тружусь для суеты,
И ни часа для мысли, для мечты...

У 1843 годзе Некрасаў зблізіўся з Белінскім. Белінскі адыграў велізарную ролю ў ідэйным развіцці Некрасава, і паэт захаваў да яго чуллівыя, шаноўныя адносіны на ўсё жыццё.

Белінскі навучыў Некрасава палітычна мысліць. Некрасаў справядліва лічыў Белінскага настаўнікам усёй дэмакратычнай і свабодалюбнай часткі свайго пакалення.

О! Сколько есть душой свободных
Сынов у родины моей,
Великодушных, благородных
И неподкупно верных ей,
Кто в человеке брата видит,
Кто зло клеймит и ненавидит,
Чей светел ум и ясен взгляд,
Кому рассудок не теснят
Преданья ржавые оковы, —
Не все ль они признать готовы
Его учителем своим?..

Некрасаў жыў і дзейнічаў тады, калі нязначны круг дваранскіх рэволюцыянераў пачаў змяняцца больш шырокім, пры тым усё пашыраўшымся кругам рэволюцыянераў-разначынцаў, рэволюцыянераў-дэмакратаў. Белінскага ў якасці правадыра дэмакратыі ў Расіі змянілі Чэрнышэўскі і Добралюбаў. З абодвума Некрасаў быў цесна звязан, пад пераважаючым уздзеяннем абодвух ішло яго далейшае развіццё.

Некрасаў быў паэтычным выказнікам дум і настрояў прыгнечаных народных мас. Ленін у сваіх выказваннях аб Некрасаву, падкрэсліваў, што ўсе яго сімпатыі былі на баку Чэрнышэўскага, а Чэрнышэўскі быў галавой рэволюцыйнай партыі ў Расіі паловы XIX стагоддзя, і ўказанне Леніна азначае, што ўсе сімпатыі Некрасава былі на баку сялянскай рэволюцыі.

Некрасаў разам з другім вялікім рускім пісьменнікам — Салтыковым-Шчэдрыным бязлітасна выкрываў прыгонніцкае нутро лібералаў, якія імкнуліся прывабнымі фразамі адцягнуць народ ад рэволюцыі. «Яшчэ Некрасаў і Салтыкоў,— пісаў Ленін, — вучылі рускае грамадства адрозніваць пад прыгладжаным і напамаджаным зыглядам адукаванасці прыгонніка-памешчыка яго драпежніцкія інтарэсы, вучылі ненавідзець крывадушнасць і бяздушнасць падобных тыпаў...» (том XII, стар. 9).

Белінскі, Чэрнышэўскі і Добралюбаў былі для Некрасава настаўнікамі, якія адукавалі яго, вучылі жыць і змагацца за свабоду, за народ. Яны былі яго палітычнымі кіраўнікамі і выхавацелямі.

Паспеўшая палітычная мысль, усвядомлены пераход на бок народа, сялянства, нянавісць да самаўладства, да прыгоннікаў-памешчыкаў, да эксплаататараў далі магчымасць разгарнуцца генію Некрасава.

Шырыню і размах, боль і смутак, гнеў, рэволюцыйную перспектыву — усё, што робіць яго паэзію неўміручай — Некрасаў набыў у палітычным лагеры рэволюцыйнай дэмакратыі. Палітычная асмысленасць зрабіла Некрасава вялікім рускім народным паэтам.

Уплыў Чэрнышэўскага і Добралюбава быў звязан ужо з новым перыядам гістарычнага развіцця, у які ўступіла Расія. Паражэнне Расіі ў Крымскай вайне 1855 года паказала, што самаўладства, прыгонніцкі рэжым перажылі сябе. Пачаўся грамадскі ўздым, абвастрылася класавая барацьба. У класавай барацьбе 60-х гадоў вырашалася пытанне аб тым, як правесці неабходныя змены: ці рэволюцыйным шляхам у інтарэсах сялян, ці шляхам урадавых рэформ у інтарэсах захавання ўлады памешчыкаў і значнай часткі іх прыгонніцкіх прывілей. Класавы раскол 60-х гадоў востра выявіўся і ў «Современнике», журнале, які вёў Некрасаў. У ім супрацоўнічалі Тургенеў, Талстой, з якімі Некрасаў быў звязаны вузамі асабістай дружбы і якія цягнулі ў бок ліберальна-ўрадавага рэфарматарства, а ў ім супрацоўнічалі Чэрнышэўскі і Добралюбаў, якія ва ўсёй сваёй дзейнасці выходзілі з неабходнасці рэволюцыі.

Некрасаў, вучань Белінскага, у сутычцы ўнутры «Современника» стаў цалкам на бок Чэрнышэўскага і Добралюбава. Рад супрацоўнікаў «Современника» на чале з Тургеневым, які быў тады самым выдатнейшым пісьменнікам у Расіі, заявіў, што калі Некрасаў не парве з Чэрнышэўскім і Добралюбавым, то яны пакінуць журнал. Аднак Некрасава нельга было пахіснуць у яго пазіцыях. «Современник», — пісаў ён В. П. Боткіну 16 чэрвеня 1856 года, — у крайняй меры, пакуль я ў ім, — не будзе халопам сваіх супрацоўнікаў, як-бы яны даравітымі не былі».

У 1861 годзе памёр Добралюбаў. У 1862 годзе ўрад арыштаваў Чэрнышэўскага і саслаў яго на катаргу. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэпрэсіі, не глядзячы на тое, што Некрасаў перажываў спалох і за лёс журнала і за свой уласны лёс, ён прадоўжваў весці журнал у рэволюцыйным духу, і прадоўжваў пісаць вершы, не мяняючы кірунку сваёй паэзіі. Гэта прывяло да закрыцця «Современника» ў 1866 годзе. Але Некрасаў і цяпер не склаў зброі.

У 1868 годзе ён купляе ў лібералa Краеўскага яго журнал «Отечественные записки». Разам з вялікім рускім сатырыкам Салтыковым-Шчэдрыным, Некрасаў пачынае весці гэты журнал у новым духу.

У 70-я годы Некрасаў стварае свой самы вялікі твор — паэму «Каму на Русі жыць добра».

У гэтай паэме Некрасаў апяваў шлях рэволюцыйнай барацьбы, па якому ідуць

«...Лишь души сильные,
Любвеобильные
На бой, на труд»...

Некрасаў зноў, як і раней, на працягу ўсёй яго літаратурнай дзейнасці кліча:

«Иди к униженным,
Иди к обиженным,
Там нужен ты».

Больш за ўсё Некрасаў ненавідзеў разыходжанне паміж словам і справай, ненавідзеў людзей, якія на словах выступалі за народ, а на справе былі цалкам з прыгняталынікамі і эксплаататарамі народа.

Некрасаў рабіў велізарнай важнасці грамадскую справу, ён быў працаўніком у поўным сэнсе гэтага слова. Сваё ўстрыманне ад удзелу ў нелегальнай рэволюцыйнай рабоце Некрасаў не хацеў нічым дараваць, — гэта робіць яму пашану, але, мы гэта ведаем, што як паэт і журналіст, ён зрабіў вялікую паслугу рэволюцыі. Яго паэзія ўзбудзіла шмат чулых сэрцаў, яго журналы дапамагалі фармавацца цэлым пакаленням рэволюцыянераў і людзей, спачуваючых рэволюцыі.

Некрасаў памёр 8 студзеня 1878 года. Ён памёр ад рака, паміраў ён цяжка, доўга, у страшных фізічных пакутах. Пахаванне Некрасава ператварылася ў сапраўдную рэволюцыйную дэманстрацыю.

На магіле паэта ад імя падпольнай арганізацыі «Земля и Воля» гаварыў прамову Плеханаў, які праз некаторы час стаў заснавальнікам першай у Расіі марксісцкай арганізацыі — «Группы освобождения труда». Апрача Плеханава, на магіле Некрасава гаварылі прамовы пісьменнікі Панаеў, Дастаеўскі, Засадзімскі.

Паэзія Некрасава дае магчымасць новаму пакаленню, якое вырасла ўжо ў часы рэволюцыі, супаставіць дасягненні соцыялістычнага будаўніцтва з умовамі жыцця рабочых і сялян пад гнётам капіталістаў і памешчыкаў. Некрасаў бачыў вакол сябе ўсюды гора і пакуты.

«Где народ, там и стон...» — піша паэт.

Енк народа нараджаў у Некрасава нянавісць і гнеў супроць прыгнятальнікаў. Усімі сіламі сваёй душы марыў ён аб дастатку і шчасці народа. Дастатак і шчасце народу прынёс рабочы клас, прынесла партыя Леніна—Сталіна.

Песні радасці і шчасця гучаць па гарадах і вёсках, па дарогах, палях, на рудніках і заводах СССР. У Совецкім Саюзе, дзе народ, там — праца, творчасць, вясёласць, гордасць сваёй краінай, сваёй партыяй, любоў да Сталіна, творца вялікай Канстытуцыі.

Шчаслівы совецкі народ ушаноўвае сёння вялікага рускага паэта Некрасава, як чалавека, творчасць якога клікала народ на барацьбу за свабоду і шчасце.

В. КІРПОЦІН.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 6 студзеня. У раёне Ханчжоу (сталіцы правінцыі Чжэцзян) з 3 студзеня ідуць баі.

Часці кітайскіх войск, якія дзейнічаюць разам з партызанамі, пераправіліся праз раку Цзяньтан ля Сяошаня (у заколіцах Ханчжоу) і наступаюць у паўночным напрамку. Японскія часці адступаюць к гораду Тансі (на паўночны захад ад Ханчжоу). Ва ўсходняй частцы правінцыі Чжэцзян японскія часці выбіты з раду гарадоў, у тым ліку з гарадоў Юйцянь, Ліньань і Сяофын.

Спробы японскіх войск перасячы канал ля Ханчжоу была адбіта. Японцы страцілі многа салдат забітымі. Японскае камандаванне, напэўна, вельмі абескуражана здачай Ханчжоу і зверска бомбіць горад. У горадзе выбухнулі пажары. Авангардныя часці кітайскіх войск увайшлі ў Ханчжоу.

На ўсход ад лініі кітайскага фронта, у японскім тылу дзейнічаюць асобныя часці кітайскіх войск і значныя партызанскія атрады.

Буйныя баі партызаны вядуць каля Цзяньмушаня.

На поўдзень ад возера Тайху кітайскія войскі прадаўжаюць паспяхова развіваць контрнаступленне ў раёнах Чансін і Хучжоу. 4 студзеня пасля падыходу падмацаванняў кітайскія войскі пачалі наступленне на буйны горад Хучжоу. Рух па шасейнай дарозе Нанкін—Ханчжоу перарэзан.

3 студзеня кітайскія самалёты бамбардыравалі японскія караблі на рацэ Янцзы паміж Уху і Датунам. Паводле апошніх даных, у рэзультаце бамбардыроўкі затоплены два японскія ваенныя караблі.

5 студзеня эскадрылля кітайскіх самалётаў зрабіла ўдалы налёт на японскі аэрадром у ваколіцах Уху. Знішчана 6 японскіх самалётаў. 3 студзеня над Аньцынам (правінцыя Аньхуэй) кітайскімі войскамі збіт японскі самалёт. Абодва лётчыкі згарэлі.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 5 студзеня. (БЕЛТА). У кітайскіх ваенных колах абвяргаюць японскія паведамленні аб наступленні японскіх войск у паўднёвай частцы правінцыі Хэбэй, дзе кітайскімі часцямі сумесна з партызанамі, занята некалькі важных пунктаў.

У паўночнай частцы правінцыі Хэнань паспяхова дзейнічае «народная армія абароны» пад камандаваннем Лі Лян-ціна. Двухтысячны «атрад народнай абароны» арганізован таксама ў правінцыі Шаньдун, у раёне Ліньцінь. Пасля ўходу кітайскіх войск з Цындао (буйны партовы горад у правінцыі Шаньдун) японцы не ўваходзілі ў горад да 4 студзеня. Кітайскі гарнізон, які стаіць у Цындао, разбіўся на асобныя атрады і дзейнічае партызанскімі метадамі вайны ў раёне Мэнін, на захад ад Цындао.

* *
*

ХАНЬКОУ, 6 студзеня. (БЕЛТА). У горадзе Ліньфынь (правінцыя Шаньсі) створан нацыянальна-рэвалюцыйны універсітэт. Універсітэт будзе на працягу кароткага тэрміна, у 3 месяцы, падрыхтоўваць работнікаў для палітычнай работы ў арміі і сярод насельніцтва прыфрантовай паласы.

Весела праводзяць свае канікулы школьнікі горада Віцебска. Яны знаходзяць сабе цікавыя і рознастайныя заняткі і гульні. **На здымку:** юныя натуралісты на беразе Заходняй Дзвіны.

Фото Лупейка (БСФ).

ПА ГІТЛЕРАЎСКАМУ ЎЗОРУ

ФАШЫСЦКІ ЎРАД У РУМЫНІІ

ЛОНДАН, 6 студзеня. (БЕЛТА). Спецыяльны карэспандэнт «Дэйлі геральд» Істэрмен учора меў гутарку з румынскім прэм'ерам Гога. Гога заявіў карэспандэнту, што ён распусціць парламент яшчэ да яго склікання і назначыць новыя выбары. —Поўмільёна яўрэяў,—заявіў далей Гога, —будуць пазбаўлены грамадзянства, і румынскія ўлады папрабуюць іх выслаць. У рэзультаце змен у румынскай канстытуцыі будзе ўстаноўлена новая сістэма выбараў і будуць створаны «вузкі парламент» і «карпаратыўны сенат».

* *
*

БУХАРЭСТ, 6 студзеня. (БЕЛТА). Учора выдан урадавы дэкрэт аб роспуску ўсіх органаў мясцовага самакіраўніцтва Румыніі (абшчынных і павятовых).

Урад прадаўжае прымаць антысеміцкія меры па гітлераўскаму ўзору. У прыватнасці, прынята рашэнне аб выключэнні з адвакацкага саслоўя ўсіх яўрэяў.

Растучы ў краіне народны рух супроць фашысцкага ўрада знаходзіць сваё выражэнне, у прыватнасці, за ўзмоцненай выемцы ўкладаў з ашчадных кас. Па няпоўных даных, пачынаючы з 29 снежня мінулага года забрана ўкладаў на суму каля двух мільярдаў лей, што складае звыш 30 проц. агульнай сумы ўкладаў.

* *
*

БУХАРЭСТ, 6 студзеня. (БЕЛТА). Усе сапраўды дэмакратычныя партыі і арганізацыі Румыніі занялі рэзка варожую пазіцыю ў адносінах да ўрада Гогі і абвясцілі аб прадаўжэнні актыўнай барацьбы супроць яго. Цэнтральны камітэт нацыянал-царанісцкай (сялянскай) партыі заклікае ўсе дэмакратычныя сілы «да барацьбы за звяржэнне цяперашняга ўрада».

Рад дэмакратычных арганізацый звярнуўся ў Цэнтральны камітэт нацыянал-цараністаў з пісьмом, у якім рэзка асуджае здрадніцкае пагадненне аднаго з лідэраў нацыянал-цараністаў Маніў з кіраўніком фашысцкай арганізацыі «Жалезная гвардыя» Кадрэану, якое садзейнічала прыходу да ўлады ўрада Гога—Куза. У пісьме высоўваецца патрабаванне аб растаржэнні пагаднення і аб арганізацыі барацьбы супроць цяперашняга фашысцкага ўрада на базе аб'яднання ўсіх дэмакратычных сіл.

Характэрна, што рэакцыйныя лідэры социял-дэмакратаў, а таксама нікчэмныя групкі румынскіх трацкістаў заявілі аб сваёй падтрымцы фашысцкага ўрада і аб жаданні супрацоўнічаць з ім.

АНТЫФАШЫСЦКІ РУХ У ГЕРМАНІІ

ВЕНА, 6 студзеня. (БЕЛТА). Агенцтва Юнайтэд Прэс паведамляе з Берліна, што за апошні час там распаўсюджваюцца ў масавай колькасці антыфашысцкія лістоўкі за подпісам «германскай апазіцыі». У лістоўках гэта антыфашысцкая арганізацыя рэзка выступае супроць фашысцкага рэжыма. Лістоўкі распаўсюджваюцца спецыяльнымі пасыльнымі па кватэрах.

Па словах агенцтва, антыфашысцкая арганізацыя, якая імянуе сябе «германскай апазіцыяй», мае ў Германіі многа прыхільнікаў і актывістаў. Для раскрыцця арганізацыі мабілізаваны спецыяльныя атрады Гестапо (германскай тайнай паліцыі).

РОСТ БЕСПРАЦОЎЯ Ў АНГЛІІ

ЛОНДАН, 6 студзеня. (БЕЛТА). За снежань лік беспрацоўных у Англіі ўзрос на 166.000 чалавек, а ўсяго за апошнія чатыры месяцы — на 356 тыс. чал. Цяпер, па афіцыйных даных, у Англіі — 1.665.500 беспрацоўных. Не гледзячы на спробы ўрадавага друку прыўменшыць значэнне гэтага грознага з'явішча, ён не можа ўтаіць агульны неспакой.

Газета, у тым ліку «Манчэстэр гардыян», «Дэйлі геральд» і «Ньюс кронікл», прапануюць ураду неадкладна выпрацаваць план грамадскіх работ.

ЗВОДКА БЕЛАРУСКАЙ КАНТОРЫ „ЗАГОТІЛЬНУ"

аб ходзе загатовак ільнапенькапрадукцыі па раёнах БССР на 5 студзеня 1938 г. (у проц.)

НАЗВА РАЁНАЎ	Ільнавалакно ў пераводзе на трапанае	Пянька ў пераводзе на пяньку-сырэц
Асвейскі	110,1	—
Аршанскі	97,7	9,5
Бешанковіцкі	109,3	17,3
Багушэўскі	96,8	30,8
Бялыніцкі	82,8	20,3
Бабруйскі	47,9	18,6
Барысаўскі	82,4	113,0
Будакашалеўскі	63,1	10,4
Быхаўскі	66,9	38,1
Бярэзінскі	71,2	56,2
Ветрынскі	96,3	—
Веткаўскі	75,4	23,6
Віцебскі	113,9	—
Гарадоцкі	105,9	—
Горацкі	115,5	9,0
Дрысенскі	120,9	—
Дубровенскі	67,1	0,4
Дрыбінскі	85,5	10,2
Даманавіцкі	69,6	106,3
Жлобінскі	64,3	20,4
Журавіцкі	103,8	15,2
Круглянскі	111,1	22,1
Касцюковіцкі	94,5	19,4
Крупскі	102,2	53,8
Клімавіцкі	98,0	30,9
Крычаўскі	91,5	40,7
Кармянскі	65,5	20,8
Кіраўскі	79,6	16,7
Чырвонапольскі	78,1	18,4
Лёзнянскі	97,4	—
Лепельскі	106,2	6,7
Мсціслаўскі	87,1	3,6
Мехаўскі	91,0	—
Магілеўскі	96,5	18,6
Мазырскі	87,3	131,1
Полацкі	115,7	—
Пухавіцкі	86,7	28,1
Расонскі	105,6	—
Рэчыцкі	71,3	77,0
Рагачоўскі	90,4	24,0
Сенненскі	106,1	23,6
Сіроцінскі	89,6	—
Суражскі	113,9	—
Слуцкі	91,6	32,0
Смілавіцкі	94,5	18,8
Талачынскі	128,6	42,1
Цэрахаўскі	107,6	20,0
Ушацкі	104,0	3,8
Уваравіцкі	78,9	1,7
Хойніцкі	63,8	73,1
Хоцімскі	88,0	7,7
Халопеніцкі	109,3	50,6
Чашніцкі	115,7	14,0
Чавускі	103,8	30,0
Шклоўскі	105,0	17,4
Усяго па сістэме Заготлён	98,4	34,8
Асіпавіцкі	76,2	73,4
Брагінскі	76,6	93,0
Бягомльскі	103,3	107,3
Гомельскі	104,7	53,4
Глускі	85,5	77,0
Грэскі	113,0	46,7
Добрушскі	104,7	25,0
Ельскі	104,4	104,0
Жыткавіцкі	102,4	138,5
Заслаўскі	103,1	3,6
Камарынскі	73,8	106,0
Клічаўскі	61,1	31,0
Копыльскі	90,1	25,0
Капаткевіцкі	111,6	104,6
Лагойскі	103,0	46,7
Лельчыцкі	63,4	123,5
Лоеўскі	107,1	61,0
Любаньскі	79,7	30,2
Менскі	91,3	15,6
Нараўлянскі	67,0	115,0
Парыцкі	59,4	63,7
Плешчаніцкі	92,9	71,2
Прапойскі	78,9	38,2
Петрыкаўскі	102,6	111,0
Смалявіцкі	36,3	26,0
Старадарожскі	74,7	58,5
Старобінскі	107,3	29,0
Свяцілавіцкі	56,1	28,8
Тураўскі	100,0	178,4
Уздзенскі	125,9	52,0
Чачэрскі	74,4	21,0
Чырвонаслабодскі	117,9	65,5
Чэрвеньскі	52,2	54,6
Чэрыкаўскі	82,4	20,6
Усяго па БКС	83,4	64,2
Разам па БССР	96,8	45,6

ЛЯ ПІОНЕРСКАГА КАСТРА

ЛЕПЕЛЬ. 6 студзеня ў гарадскім тэатры адбылася сустрэча піянераў і школьнікаў ля піянерскага кастра з дэпутатам Вярхоўнага Совета СССР тав. Мельнікавым. Сустрэча была прысвечана першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

Пасля гутаркі тав. Мельнікава з піянерамі вакол кастра быў наладжан паказ дзіцячай мастацкай самадзейнасці. Дзеці чыталі ўласныя вершы, пелі песні, у якіх славілі пудоўную краіну Советаў і мудрага правадыра народаў вялікага Сталіна.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЛЕНІНСКІХ ДЗЁН

У БССР пачата падрыхтоўка да надыходзячых ленінскіх дзён. На прадпрыемствах, у калгасах, ва ўстановах, на пагранічных заставах будуць праводзіцца гутаркі і даклады аб Леніну.

У менскім Доме партактыва арганізуецца вялікая выстаўка, якая адлюструе жыццё і дзейнасць Владзіміра Ільіча. Для гэтай выстаўкі з маскоўскага музея імя Леніна атрыман рад цікавых дакументаў і фото на тэму «Ленін у Кастрычніку».

Цыкл лекцый на тэму «Роль Леніна і партыі большэвікоў у падрыхтоўцы Кастрычніцкай рэвалюцыі» будзе праведзен у клубе будаўнікоў (Менск). Гурткі мастацкай самадзейнасці клуба рыхтуюць праграму з творчасці народаў СССР, прысвечаную Леніну. Гутаркі аб Леніну будуць праведзены ў інтэрнатах рабочых-будаўнікоў.

Арганізуюцца экскурсіі рабочых менскіх заводаў імя Варашылава і Кірава ў Музей рэвалюцыі БССР, дзе яны азнаёмяцца з жыццёвым шляхам і рэвалюцыйнай дзейнасцю В. І. Леніна. Апрача правядзення гутарак і дакладаў у клубе металістаў будзе дэманстравацца зыдатны кінофільм «Ленін у Кастрычніку».

ВЫСТАЎКА АБ ЖЫЦЦІ І ДЗЕЙНАСЦІ В. І. ЛЕНІНА

У чытальнай зале Беларускай Дзяржаўнай бібліятэкі імя Леніна адкрылася выстаўка, прысвечаная вялікаму генію чалавецтва Владзіміру Ільічу Леніну. Выстаўка дзеліцца на дзве часткі: «Жыццёвы шлях В. І. Леніна» і «Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна прадаўжаем справу Леніна». Сотні экспанатаў — творы Леніна на розных мовах народаў СССР, у тым ліку і на беларускай мове, фотаілюстрацыі, дакументы, карціны—малююць жыццё і рэвалюцыйную дзейнасць вялікага правадыра пралетарскай рэвалюцыі. Выстаўлен атрыманы з Масквы альбом «Ленін і Сталін».

Бібліятэка склала рэкамендацыйны спіс літаратуры да ленінскіх дзён.

ДЗЕНЬ У ПАДРАЗДЗЯЛЕННІ ЛЕЙТЭНАНТА ГАРБУЗОВА

Халодная зімовая раніца. Лейтэнант тав. Гарбузоў спяшаецца ў сваё падраздзяленне на ранішні пад'ём байцоў.

Вучэбны дзень у падраздзяленні пачынаецца арганізавана. Камандзіры прышлі на заняткі падрыхтаванымі, з канспектамі і наглядымі дапаможнікамі. Байцы таксама паінфармаваны, чым яны сёння будуць займацца, па якіх пытаннях спаборнічаюць. Аб гэтым ім дастаткова ясна расказаў тав. Гарбузоў яшчэ напярэдадні.

Першы ўрок — страявая падрыхтоўка. Спачатку байзёры, чоткі марш, а потым адпрацоўка павароту на месцы і па-ходу. Люба паглядзець на байцоў. Выдатная страявая выпраўка і падцягнутасць сведчаць аб тым, што тут моцная арганізаванасць і вайсковая дысцыпліна. Пры кожным няправільным павароце байца тав. Гарбузоў указвае на памылкі, паказвае сам, як трэба рабіць. На гэтым вучацца ўсе астатнія. Чулы, уважлівы падыход да кожнага байца забяспечвае агульны поспех падраздзялення.

Ідзе ўрок па спецыяльнай падрыхтоўцы. У класе парадак і чыстата. Ёсць усе неабходныя наглядныя дапаможнікі. Таксама добра арганізаваны заняткі па вывучэнню стралковай справы. Узорная арганізацыя ўрока, кантроль за дзеяннямі кожнага байца забяспечвае дасягненне мэты.

Пасля кожных заняткаў тав. Гарбузоў каротка падводзіць вынікі, адзначае дасягненні і недахопы асобных таварышаў, дае ўказанні, што прачытаць, якія дапаможнікі скарыстаць для самападрыхтоўкі.

Лейтэнант многа дапамагае малодшым камандзірам. Ён вучыць іх, як лепш складаць канспекты, як падрыхтаваць наглядныя дапаможнікі да заняткаў. Тав. Гарбузоў правярае канспекты малодшых камандзіраў на кожны ўрок, уносіць свае папраўкі, дае дадатковыя ўказанні. У рэзультаце — малодшыя камандзіры прыходзяць на заняткі больш падрыхтаванымі.

Падраздзяленне, якім камандуе лейтэнант тав. Гарбузоў, адным з першых уключылася ў соцыялістычнае спаборніцтва імя 20-годдзя Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Гэтую слаўную гістарычную дату падраздзяленне сустрэне новымі дасягненнямі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

А. КІРЫЛАЎ.

УШАНОЎВАЮЦЬ ПАМЯЦЬ ВЯЛІКАГА ПАЭТА

Працоўныя БССР адзначаюць 60-годдзе са дня смерці вялікага рускага паэта Някрасава. У гэтыя дні яго творы можна пачуць у клубах фабрык і заводаў, у бібліятэках прадпрыемстваў, у чытальных залах.

Асабліва цікава праводзяцца некрасаўскія дні на менскай абутковай фабрыцы імя Кагановіча. Ва ўсіх цэхах праведзены чыткі аўтабіяграфіі і вершаў паэта. Чытчыкамі выступалі: у закройным цэху—стаханаўка тав. Дзіснер, у першым пашывачным цэху — рабочы тав. Рабчэз, у мантажным цэху — рабочыя тт. Рыгер і Міньвоў і т. д. Рабочыя з выключнай цікавасцю слухалі творы выдатнага паэта-дэмакрата, які праўдзіва адлюстраваў горкае жыццё народа свайго часу.

У клубе фабрыкі праведзены чатыры гутаркі аб жыцці і літаратурнай дзейнасці Некрасава з актывам рабочых чытачоў.

14 студзеня ў клубе адбудзецца вялікі літаратурны некрасаўскі вечар рабочых фабрыкі з вучнямі старэйшых класаў падшэфнай школы. Лепшыя чытчыкі твораў Некрасава будуць прэміраваны.

* *
*

У менскім клубе будаўнікоў арганізаваны гутаркі аб жыцці і творчасці Некрасава ў рабочых інтэрнатах. Сёння такая гутарка з чыткай адрыўкаў з твораў «Кому на Руси жить хорошо» будзе праведзена ў інтэрнаце работніц. 6 студзеня ў бібліятэцы клуба адбылася гутарка аб жыцці і творчасці Некрасава з дзіцячым актывам чытачоў. 11 студзеня — літаратурны вечар рабочых будаўнікоў, прысвечаны памяці Некрасава. 10 студзеня такі-ж вечар будзе праведзен у клубе металістаў для рабочых заводаў імя Варашылава і імя Кірава.

НОВЫ РЭКОРД СТАХАНАЎЦА ЛІНА

ВІЦЕБСК. Лепшы стаханавец завода «Чырвоны металіст» імя Кірава тав. Лін 6 студзеня даў новы рэкорд. Працуючы на працэсе коўкі дэталяў да станка 3630, тав. Лін даў 218 адзінак за змену замест 21 адзінкі па норме, выканаўшы дзенную норму на 1.038 проц. Гэты рэкорд,—заявіў тав. Лін, — я прысвяціў першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

У ДЗІЦЯЧЫМ ПАРКУ

Дзеці гомельскіх чыгуначнікаў маюць свой парк. Ён знаходзіцца побач з Малой Беларускай чыгункай і стадыёнам «Лакаматыў». З 1 студзеня ў парку адкрыўся зімовы сезон. Шмат цікавых забаў падрыхтавана для дзяцей. Тут ёсць тры горкі па 2—3 і 4 метры вышынёю для катання на санках. Ёсць зімовая карусель. Арганізаваны тры дзіцячыя лыжныя каманды і 2 хакейныя каманды.

Намеснік адказнага рэдактара
І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Беларускі Дзяржаўны Драматычны тэатр
8 студзеня Абан. № 88
ВОЧНАЯ СТАЎКА

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
ДАЧКА РАДЗІМЫ

Кінотэатр «Пролетарый»
ЛЕНІН У КАСТРЫЧНІКУ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
КАРО

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ЖЫЦЬ

Гукавы кінотэатр «Спартак»
АРСЕН

АДКРЫТА ПАДПІСКА
НА ШТОМЕСЯЧНЫ ЖУРНАЛ
„ЛИТЕРАТУРНАЯ УЧЕБА"
ОРГАН САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ
Аснован у 1930 г. М. ГОРКІМ.
Журнал шырока асвятляе пытанні гісторыі літаратуры, літаратуразнаўства і крытыкі; ставіць сваёй задачай аказанне дапамогі пачынаючым пісьменнікам у іх творчай рабоце.
ПАДПІСНАЯ ЦАНА:
1 год — 24 р.,
6 мес. — 12 р.,
3 мес. — 6 р.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА
ва ўсіх агенцтвах і аддзяленнях Саюздруку, ва ўсіх паштовых аддзяленнях і пісьманосцамі.
МАСКВА, Выд-ва «Советский писатель».

ПАТРЭБНЫ
работнікі
СТАРАЖАВОЙ АХОВЫ
І ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ
Звяртацца: гор. Менск, пл. Волі, 4, «Главтабак».

СВІНАЯ ШКУРА—КАШТОЎНАЯ СЫРАВІНА
ДЛЯ СКУРАНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ.
З ЯЕ ВЫПРАЦОЎВАЮЦЬ АБУТАК, ЗБРУЮ І ІНШЫЯ СКУРАНЫЯ ВЫРАБЫ.
АПАЛЬВАННЕ СВІНЫХ ТУШ ЗАБАРОНЕНА ЗАКОНАМ
ЗДЫМАЙЦЕ ШКУРЫ З УСІХ ЗАБІТЫХ І ПАЎШЫХ АД НЕЗАРАЗЛІВЫХ ХВАРОБ СВІНЕЙ І ПАРАСЯТ І ЗДАВАЙЦЕ ІХ ДЗЯРЖАЎНЫМ ЗАГАТАЎШЧЫКАМ.
ЗАХОЎВАЙЦЕ ШКУРУ АД ПСАВАННЯ
ЗА ВЫСОКАГАТУНКОВУЮ ШКУРУ ВЫПЛАЧВАЕЦЦА БОЛЬШ ВЫСОКАЯ ЦАНА.
ЛЕПШ ЗА УСЁ ЗАБОІ ПРАВОДЗІЦЬ НА БОЕНСКАЙ ПЛЯЦОЎЦЫ.
ТУТ ПРАВІЛЬНА ЗАБ'ЮЦЬ СВІННЮ, ДОБРА ЗНІМУЦЬ І ЗАКАНСЕРВУЮЦЬ ШКУРУ.
НІ Ў ЯКІМ РАЗЕ НЕ СУШЫЦЕ І НЕ ЗАМАРАЖВАЙЦЕ СВІНЫЯ ШКУРЫ, ЯНЫ АД ГЭТАГА ПСУЮЦЦА.
СВІНЫЯ ШКУРЫ КУПЛЯЮЦЬ ПА ЎСТАНОЎЛЕНАЙ ЦАНЕ РАЙЗАГОТКАНТОРЫ, АГЕНТЫ, ЛАРКІ І БОЕНСКІЯ ПЛЯЦОЎКІ «СОЮЗЗАГОТКОЖ», А ТАКСАМА СЕЛЬПО.
БЕЛКАНТОРА «СОЮЗЗАГОТКОЖ».

УПРАЎЛЕННЕ СЯЦЕЙ І ПАДСТАНЦЫЙ гор. Менска
(электрастанцыя)
ПРАПАНУЕ ЎСІМ АБАНЕНТАМ
у сувязі са скончэннем аперацыйнага года
ПАГАСІЦЬ УСЮ СВАЮ ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ за ЭЛЕКТРАЭНЕРГІЮ,
а таксама аплаціць бягучы расход электраэнергіі
не пазней 10 студзеня 1938 года.
Неаплаціўшыя сваю запазычанасць будуць лічыцца неперарэгістраванымі на 1938 год, будуць зусім выключаны з сеці і са спісу абанентаў.
Абаненты, якія аплацілі паміж 16 і 31 снежня 1937 г., у другі раз не павінны знімаць паказанне са шчотчыкаў, а павінны зрабіць разлік пасля 10 студзеня 1938 года.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДНЕПРА-ДЗВІНСКАЕ РЭЧНАЕ ПАРАХОДСТВА
паведамляе, што ў адпаведнасці з зацверджаным на 1938 год грузаабаротам, яно з 20 снежня 1937 г.
ПРЫСТУПІЛА ДА ЗАКЛЮЧЭННЯ ДАГАВОРАЎ
НА ПЕРАВОЗКУ ГРУЗАЎ
як у прамых водных зносінах, так і ў змешаных чыгуначна-водных па ўсіх рэках басейна.
К дагавору неабходна прыкласці план перавозак па родах грузу з размеркаваннем іх па перыядах: красавік — май, чэрвень і астатняя колькасць на 2-гі перыяд.
Дагаворы заключаюцца:
рэспубліканскага значэння па басейну — г. Гомель, вул. Арцёма, 17, Упраўленне ДДРП;
па мясцовых перавозках — прыстанямі параходства.
УПРАЎЛЕННЕ ДДРП.

ДАВОДЗІЦЦА ДА ВЕДАМА ДЗЯРЖУСТАНОЎ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І АРГАНІЗАЦЫЙ г. МЕНСКА, ШТО
У МЭТАХ ПАЛЕПШАННЯ ДАСТАЎКІ ТЭЛЕГРАМ
пры ўручэнні іх належыць:
1. РАСПІСВАЦЦА ЯСНА З ПАКАЗАННЕМ ПАСАДЫ ПРЫНЯЎШАГА ТЭЛЕГРАМУ.
2. ПРАСТАЎЛЯЦЬ У РАСПІСЦЫ ДАКЛАДНЫ ЧАС АТРЫМАННЯ ТЭЛЕГРАМЫ.
3. НАКЛАДВАЦЬ НА КОЖНУЮ РАСПІСКУ НАЗВАЙ ШТАМП З УСТАНОВЫ, ПРАДПРЫЕМСТВА І АРГАНІЗАЦЫІ, ПРЫНЯЎШАЙ ТЭЛЕГРАМУ.
4. ДАСТАЎШЧЫКАЎ ТЭЛЕГРАМ НЕ ЗАТРЫМЛІВАЦЬ БОЛЬШ 1—2 МІНУТ.
МЕНСКІ ТЭЛЕГРАФ.

ДА ЎВАГІ ПРАПАГАНДЫСТАЎ, ЧЫТАЧОЎ—РАБОЧЫХ, КАЛГАСНІКАЎ, НАВУЧАЮЧЫХСЯ І ВАЙСКОВЫХ ЧАСЦЕЙ!
ВА ЎСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ І КІЁСКАХ КОГІЗ'а
ЁСЦЬ У ПРОДАЖЫ НАСТУПНЫЯ КНІГІ (на рускай мове):
1. ЯК РАБОЧЫЯ І СЯЛЯНЕ ЗАВАЯВАЛІ ЎЛАДУ І ПАБУДАВАЛІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ ГРАМАДСТВА. Партвыдат ЦК ВКП(б). 1937 г. Ц. у пер. 65 к.
БРАШУРА складаецца з асобных глаў падручніка ШЭСТАКОВА па гісторыі народаў СССР. Яна ахоплівае перыяд з пачатку імперыялістычнай вайны.
2. АБ МЕТАДАХ І ПРЫЁМАХ ЗАМЕЖНЫХ РАЗВЕДЧЫХ ОРГАНАЎ І ІХ ТРАЦКІСЦКА-БУХАРЫНСКАЙ АГЕНТУРЫ. Зборнік. Партвыдат ЦК ВКП(б). 1937 г. Ц. у пер. 1 р. 75 к.
ПАТРАБУЙЦЕ ва ўсіх кніжных магазінах і кіёсках КОГІЗ'а.
Пры адсутнасці кніг на месцах, ЗАКАЗЫ накіроўвайце па адрасу: г. МЕНСК, СОВЕЦКАЯ, 50, «КНІГА-ПОШТАЙ».
БЕЛАДДЗЯЛЕННЕ КОГІЗ'а.

ЛЕПШЫ АДПАЧЫНАК

ПАДАРОЖЖА ПА СССР
Турысцка-экскурсійным упраўленнем ВЦСПС на сезон 1938 года
АДКРЫТЫ ТУРЫСЦКІЯ МАРШРУТЫ па:
КРЫМУ: паўднёвы бераг, усходні бераг, горны Крым.
КАЎКАЗУ: В.-Грузінскай дарозе, В.-Асецінская дарога, В.-Сухумская дарога, Балкара-Сванецыя.
ЧОРНАМОРСКАМУ ЎЗБЯРЭЖЖУ КАЎКАЗА: Ашэ — Сочы — Хоста — Красная паляна — Гагры — Новы Афон — Сухумі — Батумі.
АЛТАЮ: праз тайгу і Тялецкія азёры.
УКРАІНЕ: па Дняпру ад Кіева да Одэсы.
БЕЛАМОРСКА-БАЛТЫЙСКАМУ КАНАЛУ імя СТАЛІНА.
ЗАПАЛЯР'Ю: Кіраўск—Мурманск.
ВОЛЗЕ: Горкій — Астрахань.
ВОЗЕРУ СЕЛІГЕР (Калінінская вобласць).
МІЧУРЫНСКУ (Мічурынскі пітомнік).
КІЕВУ, ОДЭСЕ.
КАНАЛУ МАСКВА-ВОЛГА, МАСКВЕ, ЛЕНІНГРАДУ.
Каштоўнасць пуцёвак ад 87 да 700 рублёў. Працягласць экскурсіі ад 5 да 22 дзён.
У кошт пуцёвак уваходзяць: поўнае абслугоўванне, харчаванне, памяшканне, экскурсійнае культабслугоўванне і ўнутрымаршрутныя пераезды.
Арганізацыі, ЖАДАЮЧЫЯ ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ СЯБЕ ПУЦЁЎКАМІ на падарожжа па СССР у 1938 годзе, ПАВІННЫ НЕАДКЛАДНА ЗАКЛЮЧЫЦЬ ДАГАВОРЫ, а асобы — падаць заяўкі Белбюро падарожжа турысцка-экскурсійнага ўпраўлення ВЦСПС— гор. Менск, рог вул. Урыцкага і Карла Маркса, 11/16, тэл. 21-730, разліковы рахунак №160420 у Белканторы Дзяржбанка.
Запросы пасылаць з аплочаным адказам.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. 21-845

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 63. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; сакратарыята — 25-188, 26-830; аддзелаў: партыйнага — 21-353, совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412, прамысловага — 21-356, сельскагаспадарчага — 21-846, культуры — 23-955, мясцовай і замежнай інфармацыі — 25-189, аддзела пісем — 20-844, 21-399, 21-885, ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-550, аб'яў — 21-845.

Уп. Галоўлітбела № К—5406. Друкарня «Звязды». Менск, Совецкая, 63. Ю., Л., Б.